

DRAUGAS

PERIODICALS
May 26,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS – FRIDAY, GEGUŽĖS – MAY 26, 2000

*****MIXED ADC 606
S173 P8 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 05/25/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr.104
Kaina 50 c.

„Williams International“ neigia pinigų „plovimo“ galimybę

Vilnius, gegužės 25 d. (BNS) — JAV bendrovės „Williams International“ prezidentas John Bumgarner paneigė teiginį, jog „Mažeikių naftos“ ir Rusijos susivienijimo „LUKOil“ numatomo bus būsimo įmonės „išplauti“ pinigų iš Lietuvos.

„Bendrosios įmonės bus valdomos pagal vakarietiškus finansinės atsiskaitomybės reikalavimus — kaip ir bet kuri „Williams“ įmonė JAV. Teiginiai, kad šios įmonės pasuks pinigų srautą ir pelną nuo gamyklų, yra nesąmonė. Sutarimas kainų nustatymo principas yra skaidrus ir susijęs su rinkos kainomis“, dienraščiu „Lietuvos rytas“ sakė J. Bumgarner.

Anot jo, jei Vakarų bankai dalyvaus modernizuojant „Mažeikių naftos“ gamyklą, jie ypač įdėmiai stebės, ar visa įmonės veikla yra skaidri ir atneša daugiausia naudos bendrovei, jos akcininkams, įskaitant Lietuvos vyriausybę.

Apie tikimybę, kad per bendras įmones gali būti „plaukiamas“ turtas ir pelnas, šią savaitę kalbėjo finansų žinovė Margarita Starkevičiūtė, tokios galimybės neatmetė ir

„Pinigų plovimas“ Mažeikiuose — rinkiminis „triukas“

Vilnius, gegužės 25 d. (BNS) — „Kalbos apie tariamą pinigų plovimo schemą yra naišvūs bandymai ir toliau toliai kritikuoti vyriausybės susitarimus su „Williams“. Mane tas šiek tiek stebina — atrodė, jog tokios kritikos periodas jau praėjo. Tačiau mes gyvename Lietuvoje artėjant rinkimams“, spaudos konferencijoje ketvirtadienį sakė premjeras Andrius Kubilius.

Anot jo, kritika sutampa su „viena partija, kurios reitingas praėjusį rudenį pašoko dėl vyriausybės sutarčių su „Williams“. A. Kubilius turėjo galvoje Liberalų sąjungą, kurios dabartiniai nariai — buvęs ūkio ministras Eugenijus Maldeikis ir buvęs finansų ministras Jonas Lioginas — pernai rudenį atsisakė pasirašyti sutartis su „Williams“.

• Trečdalis Šilutės rajono tarybos narių surinko parašus nuo nepasitikėjimo pareiškimo tekstu Šilutės rajono merui, 52 metų Naujosios sąjungos šilutės skyriaus vadui Algirdui Bakciui. Pareiškimas turėtų būti svarstomas kitam rajono tarybos posėdyje. Bet iš anksto paskelbtoje busimojo tarybos posėdžio darbotvarkėje nėra numatytas mero atstatydinimo ar pasitikėjimo juo patikrinimo klausimas. Rajono tarybos nariai, nuo gegužės pradžios sekančios savaitės pradžios, kad rasti tinkamą žmogų šioms pareigoms sudėtinga. „Prikalbinti labai sunku, nes visais kalbant išliko pagrindinis — atlyginimo — klausimas“, tvirtino I. Degutienė. Nė vienas kalbintas asmuo neįsisąmonavo administravimo problemų, tačiau nė vienas su siūlymu nesutiko: „Vos sužinoję, kas atlyginimas, iš karto sako: Ne“. Ministrė nesutiko pasakyti žmonių, kuriems šios pareigos buvo siūlytos, pavardes. (Elta)

• Socialinės apsaugos ir darbo ministrei Irenai Degutienei nepavyko rasti naujo „Sodros“ vadovo. „Respublikos“ (05.25) teigimu, prieš porą savaitę iš pareigų atleistas buvęs „Sodros“ vadovas Vincas Kunca, iki šiol jo vieta neužimta. I. Degutienė žadėjo, kad kandidatas bus žinomas šios savaitės pradžioje, o dienraščiu prisižadavo, kad rasti tinkamą žmogų šioms pareigoms sudėtinga. „Prikalbinti labai sunku, nes visais kalbant išliko pagrindinis — atlyginimo — klausimas“, tvirtino I. Degutienė. Nė vienas kalbintas asmuo neįsisąmonavo administravimo problemų, tačiau nė vienas su siūlymu nesutiko: „Vos sužinoję, kas atlyginimas, iš karto sako: Ne“. Ministrė nesutiko pasakyti žmonių, kuriems šios pareigos buvo siūlytos, pavardes. (Elta)

Nuotr.: Iškilminga Lietuvos ir Lenkijos karių kolona atžygiavo prie Lietuvos Krašto apsaugos ministerijos, kur Lenkija perdavė Lietuvai 1 mln. dolerių vertės karinės technikos, ginklų, radijo ir kt. įrangos.

Lenkijos dovanota ginkluotė perduota Lietuvai

Vilnius, gegužės 24 d. (BNS) — Trečiądienį Lietuvos Krašto apsaugos ministerijoje (KAM) Vilniuje pasirašyta beveik 1 mln. JAV dolerių vertės ginkluotės ir amunicijos, pagamintos Lenkijoje, perdavimą Lietuvai sutartis. Ginkluotė skiriama bendrojo taikdario bataliono LITPOLBAT lietuviškosios grandims.

Sutartį pasirašė Krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius ir Lenkijos gynybos viceministras Romuald Szeremietjew.

Bendram Lietuvos ir Lenkijos batalionui LITPOLBAT dovanojama 10 šarvuotųjų automobilių MTLB, du pabūklai automobiliams LM-60K, daugiau kaip 100 šaunamųjų ginklų — kelių rūšių automatai „Beryl“, pistoletai, du kulkosvaidžiai PK, taip pat 11 radijo stočių, keli tukstanciai šaudmenų, šiluma išlaikantys indai maistui, medikamentų rinkinys.

Baltarusija su Lietuva nori išlaikyti gerus santykius

Vilnius, gegužės 25 d. (BNS) — Baltarusija pareiškė, kad Lietuvą pasipiktinę 1991 metų sausio 13-sios šamoksininko paskyrimas gynybos viceministru „neturėtų politinio atspalvio“ ir neturėtų pabloginti dvišalių santykių.

Kaip skelbta, Lietuva šią savaitę perspėjo kaimyninę Baltarusiją, kad taikių Lietuvos gyventojų žudynių organizavimu įtariamo generolo Vladimir Uščopčiko paskyrimas Baltarusijos gynybos viceministru gali pakenkti valstybių santykiams.

Anot ketvirtadienį paskelbto Baltarusijos ambasados Vilniuje pranešimo spaudai, „šis paskyrimas neturi politinio atspalvio ir neturėtų tikslu sukelti įtampą Baltarusijos ir Lietuvos santykiuose“. Kaip sakoma pranešime, naujasis viceministras „derins tik techninius ir mokymo klausimus“. Anot pranešimo, Baltarusija „mažiausiai suinteresuota kurti politinę įtampą su kaimynine valstybe ir reiškia viltį, kad minėtas faktas nepažeis įtakos susiklosčiusiam produktyviam dviejų šalių bendradarbiavimo pobūdžiui“.

Lietuvos susirūpinimas dėl V. Uščopčiko paskyrimo pirmadienį perduotas į URM iškvietam Baltarusijos am-

leistas trimis kalbomis: lenkų, lietuvių ir anglų. Leidinio vyr. redaktorė Maria Wągrowka rašo, kad šiuo specialiu numeriu, siekiama „parodyti lietuviams, jog lenkams svarbios jų problemos“.

Trečiądienį parodų centre „Litexpo“ Vilniuje taip pat prasidėjo bendra Lietuvos ir Lenkijos paroda-seminaras „Lietuvos ir Lenkijos mokslas ir pramonės saugumui ir gynybai“. Tai pirmoji bendra Lietuvos ir Lenkijos mokslo ir pramonės, orientuotos į krašto saugumą ir gynybos sritį, paroda, kurioje dalyvauja maždaug 40 bendrovių ar mokslo įstaigų iš Lenkijos ir Lietuvos.

NATO ministrai sveikina Vilniaus konferencijos nutarimus

Vilnius, gegužės 25 d. (BNS) — NATO valstybių užsienio reikalų ministrai pasveikino devynių kandidatų į sąjungą Vilniuje paskelbtus įsipareigojimus tėti euroatlantinės integracijos pastangas ir patvirtino, kad NATO

durys atviros naujoms narėms. Tai sakoma trečiądienį Florencijoje vykusio Šiaurės Atlanto tarybos baigiamajame pareiškime.

NATO užsienio reikalų ministrai sveikina valstybių kandidatų išsakytus įsipareigojimus vykdyti Narystės veiksmų planą (Membership Action Plan, MAP), tėti reformas ir bendradarbiavimą bei reiškia pasitenkinimą dėl pažangos, siekiant plano tikslų.

Siekiant sustiprinti patvirtintą Vašingtono „viršūnių“ susitikimo sprendimas, NATO rengiasi priimti naujas nare.

„Praėjus metams po Čekijos, Vengrijos ir Lenkijos priėmimo, mes esame dar tvirtiau įsitikinę, kad mūsų sprendimas plėsti buvo svarbus strateginis sprendimas sąjungai ir euroatlantiniam saugumui. Trys valstybės, į NATO įstojusios 1999 metais, NEBES paskutinės, teigiama dokumente. Pasak jo, „Sąjunga tikisi ateityje pakviesti naujas tautas, kurios nori ir gali prisijungti narystės prievoles ir įsipareigojimus, ir kai NATO nars, kad jų priėmimas pasiūlytų bendriesiems sąjungos politikams ir strateginiams tikslams ir padidintų bendrą Europos saugumą ir pastovumą“.

Praėjusią savaitę Vilniuje susirinkę Lietuvos, Latvijos, Estijos, Slovakijos, Slovakijos, Rumunijos, Bulgarijos, Makedonijos ir Albanijos UR ministrai ir viceministrai paskelbė pareiškimą, kuriuo paragino sąjungos valstybes 2002 metais priimti sprendimą dėl tolesnės NATO plėtros.

Lietuvos naftos ūkio ateitis rūpi buvusiems ministrams

Vilnius, gegužės 25 d. (BNS) — Konservatorių remtas ir reklamuotas „Mažeikių naftos“ privatizavimo ir plėtos projektas bei JAV bendrovės „Williams“ verslo planas žlugo, ketvirtadienį spaudos konferencijoje teigė Lietuvos liberalų sąjungos valdybos pirmininkas Rolandas Paksas bei valdybos nariai Eugenijus Maldeikis ir Jonas Lioginas.

Buvęs konservatorių premjeras ir tuomet nepartiniai ministrai pernai buvo atsakingi už sutartį su „Williams“ rengimą ir rudenį atsistatydino. Liberalų spaudos konferencija sutapo su „Williams International“ vadovo John Bumgarner atvykimu į Lietuvą. Daugelį liberalų teiginių kaip nepagrįstus čia pat atėmė Aleksandras Abišala, „Williams“ konsultantas, jai pernai perkant „Mažeikių naftą“.

„Mes linkime šiam projektui sėkmės, tačiau kyla abejonių ir klausimų, ar to buvo lauksa ir tikėtasi“, sakė R. Paksas. Anot jo, „Williams“ per 7 mėnesius nesugebėjo užtikrinti pastovaus naftos tiekimo gamyklai, nors žadėta, kad tai bus įvykdyta „jau kitą dieną“, nesugebėta išspręsti projekto finansavimo reikalų, nors buvo žadėta, kad Butingės naftos terminale per savaitę bus pripildomi 2 tanklai, o to nėra.

„Mažeikių nafta“ ir toliau dirba nuostolingai — pirmąjį šių metų ketvirtį patyrė 70 mln. litų nuostolių, nors per visus 1999 metus, kai gamyklą dirbo iš esmės be apyvartos lėšų, jos nuostoliai siekė apie 130 mln. litų, tvirtino R. Paksas.

Tačiau verslo projektų konsultantas A. Abišala tvirtino, jog liberalai kritikavo ne patį projektą, o savo susigalvotas schemas, modelius ir „pseudorealybę“. A. Abišala pripažino, jog „Mažeikių nafta“ patyrė nuostolių, tačiau, anot jo, verslo plane buvo numatytas apie 90 mln. litų nuostolis, taigi, nuostoliai yra mažesni nei planuoti.

Liberalų sąjungos atstovų • Europos Sąjungos valstybės paskelbė išvadą, jog nebereikia tolesnių derybų su Lietuva pagal penkis derybų skyrius, ir derybų pagal juos gali būti pirminiai laikomos baigtomis. Taip įvertinti Statistikos, Mokslo ir mokslo tyrimų, Švietimo ir mokymo, Bendros užsienio ir saugumo politikos, Mažųjų ir vidutinių įmonių skyriai. Derybose su ES Lietuva jau svarstė Konkurencijos politikos, Kultūros ir audiovizualinės politikos, Išorinių santykių skyrius.

• Švedijos bendrovės „Vattenfall“ atsisakymas investuoti į „Kauno energiją“ miesto vadovams tapo stiprių galvos skausmu, nes bergždžiai belaukiant švedų investicijų, Kauno energetikos bendrovė dar giliau įklimpo į nuostolių ir skolų liūną, tikina „Kauno diena“ (05.25). „Vattenfall“ po metų vilkinimo pasitraukus iš Kauno šilumos ūkio modernizavimo projekto, Kauno vadovams lieka tik dvi išeitys — derėtis su Prancūzijos bendrove „Dalkia“ arba skelbti naują įmonės pertvarkymo konkursą. (Elta)

teigimu, nepaisant visų pažadų, kol kas nematyti jokios aiškios modernizuojant ir atnaujinant „Mažeikių naftos“ gamyklą.

Pasak J. Liogino, skubus sutarties pasirašymas buvo aiškintamas tuo, kad nepasirašius sutarties su „Williams“, nepavyks gauti lėšų, būtinų „Mažeikių naftai“ atnaujinti iki 2002 metų, o to nepadarius, susivienijimas bankrutuos — virs metalo laužo krūva. „Tačiau žadėti pinigai Lietuvos nepasiekė, o įmonės modernizavimas stovi“, sakė J. Lioginas.

„Rekonstrukcija vyksta jau dabar. Ten, kur galima taisyti, tvarkyti, investuoti į esamus įrengimus, tai jau yra daroma. o didelio masto rekonstrukcijai būtina įranga yra projektuojama“, tvirtino A. Abišala. Tačiau į prašymą konkretizuoti, kas yra rekonstruojama ir kiek lėšų jau investuota, A. Abišala atsakė, jog tai bus padaryta per artimiausias dienas.

„Todel galima daryti išvadą, kad plačiai išreklamuotas verslo planas yra žlūgęs. Kartu su juo žlugo ir mitas, kad sutartis reikėjo pasirašyti kuo greičiau, net neužsitikrinus naftos tiekimo“, sakė R. Paksas. Anot jo, visiškai žlugo konservatorių partijos itin akcentuotas projekto privalumas, kad atėjus JAV kapitalui, bus atsiųsta nuo Rytų rinkų. Pasak liberalų, naujasis „Mažeikių naftos“ ir „LUKOil“ ketinimų protokolais dėl naftos tiekimo taip pat nesuteikia pagrindo džiugauti.

R. Pakso tvirtinimu, nerimą kelia tai, kad konservatorių vyriausybė, valdanti valstybės akcijas „Mažeikių naftoje“, nevertina Lietuvos siekių atstovavimo ir gynyimo „Mažeikių naftoje“, iki šiol net nesugebėta paskirti asmens, kuris atstovautų vyriausybei santykiuose su „Mažeikių nafta“.

„Kol kas galima teigti tik tai, kad senasis verslo planas yra atmetamas ir pradedamas visiškai naujas etapas. Idomu būtų įvertinti, kaip naujasis modelis ir strategija siejasi su „Mažeikių naftos“ akcijų pardavimo sutartimis“, sakė E. Maldeikis.

Pasak R. Pakso, vyriausybė „Mažeikių naftai“ yra suteikusi apie 2.4 mlrd. litų paskolų, todėl kyla klausimas, kaip nuostolingai dirbanti „Mažeikių nafta“ šias lėšas sugebės grąžinti. A. Abišala tvirtino, vyriausybės paskola „Mažeikių naftai“ šiuo metu yra 1.7 mlrd. litų, tačiau jis pripažino, kad nuostolingai dirbanti įmonė negalės grąžinti paskolų.

„Todel yra daroma viskas, kad įmonė pradėtų dirbti pelningai. Deramasi su naftos tiekėjais dėl garantuoto tiekimo, daroma ir planuojama tolesnė rekonstrukcija, modernizuojama gamybos veikla bei tvarkoma įmonės valdymas“, sakė A. Abišala.

KALENDORIUS

Gegužės 26 d.: Šv. Pilypas Neri; Algimantas, Eduardas, Milvydas, Vėjas, Vilhelmas.

Gegužės 27 d.: Šv. Augustinas iš Canterbury; Brunonas, Genadijus, Leonora, Neringa, Virgaudas, Zymantė.

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

50-sios Š. AMERIKOS SPORTO ŽAIDYNĖS BALTIMORĖJE

Baltimorės „Lietuvių atletų klubas“, nors negausus narais, tačiau pernai vykusioje metiniame ŠALFAS s-gos suvažiavime apsiėmė suruošti istorines 50-sias Šiaurės Amerikos Lietuvių sporto žaidynes 2000 m. gegužės 5-7 d.

Negausus Baltimorės lietuvių telkinys ne kartą įrodė galįs nuveikti didelius darbus. Kasmet čia ne vien lietuviai, bet ir amerikiečiai džiaugiasi puikiais Lietuvos dienomis iš arti ir toli sutraukiančiomis tūkstančius lankytojų. Jau keletas metų Lietuvon siunčiami talpintuvai šalpos. Šis telkinys turi ir didžiulius Lietuvos namus su didele sale renginiams, biblioteką, muziejum ir baru, o penktadienį vakarais galima net lietuviška vakariene pasigardžiuoti. Nuo 1948 m. vedama lietuviams Radijo valandėlė, kurios dartinis vedėjas yra Kęstutis Laskauskas. Nuostabus darbas atliekamas šiame negausiame lietuvių telkinyje. Šios žaidynės irgi nebe pirmosios ruošiamos Baltimorės „Lietuvių atletų klubo“. Šis klubas suruošė ir 31-sias žaidynes 1981 m. gegužės 15-17 d.

Sekant Žaidynių istoriją, pačios pirmosios Š. Amerikos Lietuvių sporto žaidynės 1951 m. buvo praverstos Toronte, tuo metu vadintos Kanados ir JAV olimpiada. Metų slinktyje Fizinio auklėjimo ir sporto komitetas (FASK-as) pasikeitė į ŠALFAS sąjungą. Žaidynės buvo rengiamos kasmet daugiausiai didesniuose telkiniuose. Jos sutraukdavo šimtus sportininkų iš įvairių JAV ir Kanados vietovių. Laiko tekmeje mažėjo komandų, sporto darbuotojų, kai kurios sporto šakos labai nukentėjo — ypač tinklinis. Tačiau sporto veikėjai nenuleidžia rankų, dirba ir toliau. Naujų emigrantų banga sukūrė kelis naujus klubus — „Liepsną“, „Krantą“, „Griaustinį“, o kitus — tokį kaip Vašingtono „Vėją“ — atgaivino. Prieaugo daug jaunų mergaičių ir berniukų krepšininkų, taip, kad praversti jiems krepšinio pirmenybės jau reikia atskirų jaunųjų žaidynių. Švenčiant šį sukaktuvinį aukštinį jubiliejų reikia sveikinti visus tuos, kurie nenuilstamai dirbo treniruodami, organizuodami ir patys sportuodami.

Šios Žaidynės sutraukė daugiau 300 žaidėjų. Rungtyniaujanti šiose sporto šakose: moterų tinklinis, moterų krepšinis, vyrų tinklinis, vyrų A ir B krepšinis, jaunių krepšinis, stalo tenisas, rankų lenkimas, pneumatinis šaudymas, šachmatai ir kėgliavimas. Rungtynės vyko penkiose skirtingose salėse. Krepšiniui ir tinkliniui teisejavo profesionalai teisejai. Sąlygos rungtynėms buvo labai geros, gal tik lietuvių salėje stalo tenisas neturėjo pakankamai apšvietimo. Gintaras Buivys buvo puikiai paruošęs tainklapi (WEB page), kuriame iki smulkmenos buvo pažymėta ne vien žaidynių informacija, bet ir žemėlapis kaip nuvykti į skirtingas sporto sales.

Jubiliejinis 50-jų ŠALFAS-gos žaidynių, Baltimorėje vykusių š.m. gegužės 5-7 d., leidinio viršelis, papuoštas spalvotu tų žaidynių ženklu. Leidinį paruošė ir redagavo Algirdas Veliuona.

Jubiliejinis leidinys

Jubiliejinėms žaidynėms pažymėti buvo išleistas patrauklus leidinys su Žaidynių programa. Leidinį kruopščiai ir profesionaliai paruošė Algirdas Veliuona. Pirmas šio leidinio puslapis prabyla sveikinimu:

„Mieli svečiai sportininkai, es! Baltimorės „Lietuvių atletų klubas“ ir visi Baltimorės lietuviai nuoširdžiai ir broliškai sveikina jus, suvažiavusius į 50-sias Jubiliejinės Šiaurės Amerikos Lietuvių sporto žaidynes...“

Šiame leidinyje matoma ir LR prezidento Valdo Adamkaus nuotrauka su jo asmeniškais pasiekimais sporte. Gaila tik, kad jo sveikinimas nepateko į šį istorinį leidinį ir buvo Žaidynių uždarymo metu žodžiu perduotas Rimo Dirvo

50-jų Jubiliejinį ŠALFAS s-gos žaidynių, Baltimorėje vykusių š.m. gegužės 5-7 d., Vyrų krepšinio I vietą laimėjusi New Yorko „LAK“ komanda. Priekyje klupo iš k: ŠALFAS s-gos JAV Rytų apygardos sporto vadovas Pranas Gvildys su žaidynių organizacinio komiteto atstovais — Vaclovu Laukaičiu, Vincu Duliu ir Algirdu Veliuona. Žaidynių uždarymo metu gegužės 7 d.

nio. Leidinyje išspausdinta Baltimorės miesto mero Martin O'Malley proklamacija, kurioje jis sveikina Baltimorės „Lietuvių atletų klubą“, iškelia Lietuvos namų ir Lietuvos muziejaus reikšmę ir skelbia 2000 m. gegužės 5-7 d. „as 50th Lithuanian Athletic Games of North America Days“ in Baltimore. Gauti ŠALFAS s-gos c.v. pirm. Audriaus Šileikos, taip pat ir JAV Lietuvių Bendruomenės Baltimorės apylinkės pirm. Vytauto Eringio sveikinimai. Paskutinis sveikinimas šiame leidinyje atsiųstas iš Australijos, tai Lietuvos Tautinio olimpinio k- to ataše Antano Laukaičio.

Šalia Baltimorės „Atletų“ klubo istorijos išspausdinta ir išsivijios sporto apžvalga bei Šiaurės Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo ir Sporto s-gos išsivystymas. Šią istorinę medžiagą paruošė Sigitas Krašauskas. Leidinyje sukaupta nemažai istorinių įvairių klubų nuotraukų, išvardinti kiekvienų metų Žaidynių vyrų krepšinio laimėtojai ir daug kitos informacijos.

Žaidynių organizatoriai ir renginiai

Jubiliejinis leidinys liudija kiek darbo ir laiko pašventė Žaidynių organizacinis komitetas: Vincas Dulys, Vytas Brasauskas, Vytautas Dulys, Augustinas Uleckas, Gintaras Buivys, Nerimantas Radzius, Viktoras Sajauskas, Antanas Uleckas, Algirdas Veliuona, vaclovas Laukaitis, John Pocius ir Charles Loskarn.

Prie organizacinio k- to prisidėjo daug kitų darbuotojų puikiai atlikusių savo pareigas, pvz., sportininkai ir stebėtojai galėjo nusipirkti maisto ir gėrimo sporto salėse.

Penktadienį buvo suruoštas susipažinimo vakaras Lietuvos namuose. Šeštadienį įvyko Žaidynių vakaras — šokiai su puikiu orkestru. Kiekvieną vakarą buvo galima gauti

karštą vakariene.

Sekmadienio rytą Šv. Alfonso parapijos bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios, kuriose giedojė Baltimorės „Dainos“ choras. Gaila, kad tuo pat laiku vyko krepšinio rungtynės. Įvyko ir Žaidynių uždarymas vadovaujant Vaciu Laukaičiui. Buvo įteikti medaliai, trofejai, net auksine spalva nudažyti krepšinio kamuoliai. Per uždarymą žodžiu sveikino LB Baltimorės apyl. pirm. Vytautas Eringis ir „Lituanicos“ krepšinio vadovas Rimantas Dirvonis.

Trumpai apie rungtynes ir uždarymą

Nebuvo įmanoma stebėti visų sporto šakų varžybas. Malonu buvo stebėti tinklinio rungtynes. Moterų grupėje buvo tik dviejų komandų — Baltimorės „Atletų“ klubo „Vilko“ komanda ir Bostono „Grandis“. Abi komandos žaidė pasigertinai, kiekviena iškovėjo po setą, bet Bostonui teko pergalę trėtame sete. Vyrų nugalėtojai — tapo Kalifornijos „Banga“, kurioje nenuilstamai žaidžia ir komandą puošia tinklininkė Zita Kuliešytė. Nebuvo įmanoma stebėti ir visų krepšinio komandų žaidimo, tačiau visos komandos stengėsi ir laimėjimą pasiekė.

Vyrų B klasėje kovėsi net 14 komandų. Pergalę nusinešė Čikagos „Lituanica“ nugalėdama Čikagos „Nerį“ 65:54. Nors rezultatai nebuvo aukšti, tačiau žaidime buvo keletas gražių ir įtemptų akimirkų. Buvo gera matyti ir atsikūrusią Vašingtono „Vėją“ komandą, vadovaujamą dr. Vidmanto Peraicio. Nors šie vyrai iškovojė tik šestą vietą, bet atrodo, kad su šiuo nauju vadovu klubas darys pažangą ir pils savo sportinę veiklą.

Aukščiausio lygio žaidimas buvo pasiektas baigimėse rungtynėse, kur A klasėje susitikė New Yorko Lietuvių „Atletų“ klubas prieš Toronto „Aušrą“. Laimėtojai tapo New Yorko „LAK“, nugalėjęs „Aušrą“ 109:91. Čia buvo galima matyti Dariaus Songailos jau profesionalų žaidimą.

Gaila, kad vietinių stebėtojų buvo tik būrelis, o iš artimo Vašingtono vos keli. Gaila, kad sporto stebėtojų entuziasmą nedaug, o juk sportas irodo, kiek jis davė jaunimo pasikatinimo išlikti lietuviškoje veikloje, sukurti lietuviškas šeimas ir tėti sportinę veiklą, kad jų vaikai ir vaikaičiai nenustotų savo lietuviškų šakų. Todėl kviečiame Lietuvos Bendruomenę ne vien morališkai skatinti, bet ir finansiskai remti šį sportinį judėjimą, aplankyti sporto sales ir susipažinti su sportuojančiu jaunuimu ir jį visokeriopa remti.

REZULTATAI

Krepšinis Vyrų A — Dalyvavo — Čikagos „Lituanica“, NY „LAK“, NJ „Liepsna“, Philadelphia „Aras“, Toronto „Aušra“, Baltimorės „Lietuvių atletų klubas“.

1 vieta — NY „LAK“ 109 — Toronto „Aušra“ 91
2 vieta — Toronto „Aušra“
3 vieta — Čikagos „Lituanica“

Krepšinis Vyrų B — Dalyvavo — Čikagos „Lituanica“, Čikagos „Griaustinis“, Čikagos „Neris“, Clevelando „Žaibas“, Detroito „Kovas“, Hamiltono „Kovas“ 1 ir 2 komandos, NY „LAK“, Philadelphia „Aras“, Toronto „Aušra“, Toronto „Vytis“, Vašingtono „Vėjas“, Baltimorės 1 ir 2- ra komandos.

1 vieta — Čikagos „Lituanica“ 65 — Čikagos „Neris“ 54
2 vieta — Čikagos „Neris“
3 vieta Hamiltono „Kovas“

Krepšinis Jaunių A — Dalyvavo — Čikagos „Lituanica“, Clevelando „Žaibas“, Hamiltono „Kovas“, Toronto „Aušra“ 1 ir 2- ra komandos.
1 vieta — Čikagos „Lituanica“ 61 — Hamiltono „Kovas“ 47
2 vieta — Hamiltono „Kovas“
3 vieta — Toronto „Aušra“

Krepšinis Moterų/Jaunių A — mergaičių — Dalyvavo NY „LAK“, NY/Phil, Toronto „Aušra“

1 vieta — New Yorko „Lietuvių atletų klubas“ 75 — NY/Phil „Aras“ 23
2 vieta — NY „Atletų“ klubas/Phil „Aras“
3 vieta — Toronto „Aušra“

Tinklinis Vyrų A — Dalyvavo Bostono „Grandis“, Los Angeles „Banga“ ir Baltimorės „Atletų“ klubas
1 vieta — Los Angeles „Banga“
2 vieta — Bostono „Grandis“
3 vieta — Baltimorės ALK

Tinklinis Moterų A — Dalyvavo Bostono „Gran-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavarės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šėštadienio laida:	(U.S.) \$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant (Lietuva):			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$65.00	
Tik šėštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šėštadienio laida reguliariu paštu	\$65.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ka nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuotėra. Nenaudotų straipsnių nesusu.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

dis“, Baltimorės „LAK“, „Vilko“ komanda

1 vieta — Bostono „Grandis“
2 vieta — Baltimorės LAK „Vilko“ komanda

Rankų lenkimo:

Vyrų (110+kg) 1 vieta — Robertas Leonavičius B „LAK“, 2 vieta — Joseph Ludwig B „LAK“

Moterų (70 kg) 1 vieta — Sandra Leonavičius B „LAK“, 2 vieta — Audrey Connors B „LAK“

Pneumatinis šaudymas — Dalyvavo 14 sportininkų: vyrų, moterų ir jaunių. Buvo šaudoma iš 4 pozicijų 10 metrų nuotolyje.

Suaugusiųjų klasėje 1 vieta — Tomas Dundzila, 2 vieta — Gintaras Buivys B „LAK“

Jaunių klasėje 1 vieta — Justinas Loskarn B „LAK“, 2 vieta — Christopher Leonavičius B „LAK“

Šachmatai:
1 vieta — Vytautas Nasvytis Cleveland „Žaibas“

2 vieta — Edvardas Staknys NY „LAK“
3 vieta — John Pocius B „LAK“

Stalo tenisas

Vyrų vienetas: 1 vieta — Petras Sevelkovas, NY „LAK“, 2 vieta — Alfredas Martinkus NJ „Liepsna“

Moterų vienetas — 1 vieta Eglė Sidabrienė NY „LAK“, 2 vieta Alanta Brazauskienė B „LAK“

Mergaičių vienetas — 1 vieta Justina Ivaskaitė NY „LAK“, 2 vieta Marta Grocaite NY „LAK“

Senjorų vienetas — Alfredas Martinkus NJ „Liepsna“, 2 vieta Česlovas Kiliulis Bostono „Grandis“

Vyrų dvejetas — 1 vieta Martinkus — Morkvenas iš NJ „Liepsna“, 2 vieta Gauba — Kiliulis Bostono „Grandis“

Kėgliavimas — 1 vieta Narimantas Radzius

Padėka Žaidynių organizaciniam komitetui ir visiems

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbėti angliškai)
Tel. (708) 422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kaltame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽUJOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0080
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

prisidėjusiems prie šių istorinių 50 metų švenčiančių ŠA Lietuvių žaidynių Baltimorėje ir kaip antrajame leidinio puslapyje parašyta „Lai ir toliau sportinis judėjimas teijungia mūsų gretas: Aukščiausiojo padedami, stengsimės išlaikyti savo širdyse gaiviai Tėvynės meilės ugnį ir išlikti tikrais jos sūnumis ir dukromis“. To linkme su sportišku „Valio“ sportininkams, organizatoriams ir sporto darbuotojams!

Elvyra Vodopalienė

New Yorko „Lietuvių atletų klubo“ moterų krepšinio komanda laimėjusi I vietą š.m. gegužės 5-7 d. Baltimorėje vykusiose 50 metų Jubiliejinėse Š. Amerikos Lietuvių sporto žaidynėse. Nuotr. Elvyros Vodopalienės.

Bostono „Grandis“ moterų tinklinio komanda laimėjusi I vietą Baltimorėje š.m. gegužės 5-7 d. vykusiose 50-siose Šiaurės Amerikos Lietuvių sporto žaidynėse. Nuotr. Elvyros Vodopalienės.

JAV IR LIETUVOS TEISĖJŲ ETIKOS LYGINAMOSIOS ANALIZĖS BRUOŽAI

GINTARIJA SAMAJAUSKAITĖ

Tiek Jungtinių Amerikos Valstijų, tiek Lietuvos teisinėje sistemoje teisėjo elgesys yra reglamentuojamas nustatytais etikos taisyklėmis. Pirmasis skirtumas, kuris labai akivaizdus, — Lietuvos Respublikos teisėjų etikos taisyklėse teisėjų elgesio reglamentacija nėra tokia detali ir konkretizuota, kaip Illinois valstijos Teismo elgesio kodeksas (priimtos teisėjų elgesio taisyklės — Illinois Code of Judicial Conduct).

„Illinois Code of Judicial Conduct“ ypač detalai yra reglamentuojamas teisėjų elgesys, kaip teisėjas turi elgtis ne tik teismo posėdžio metu, bet koks jo elgesys turi būti su bylos asmenimis, kai nevyksta bylos nagrinėjimas teismo posėdžio salėje. Akcentuotina tai, kad Illinois valstijos Teismo elgesio kodekse teisėjų draudžiama aptarinėti bylą tik su viena bylos puse, apie tai nepranešus kitai bylos pusei, taigi vadinamos „ex parte communications“ yra uždraustos; nors yra numatytos ir išimties, kurios susiję su teisėjo pagrįstu įsitikinimu, kad panaudojimas „ex parte communications“ nesuteiks vienai pusei procedūrinio ar taktinio privalumo kitos šalies atžvilgiu. Tai, kad JAV teisėjas aptarinėja bylą tik su vienos bylos pusės asmenimis. Taisyklėse nėra nustatyta, kad „teisėjas turi vengti pokalbį apie nagrinėjamą bylą su proceso dalyviais ne teismo proceso metu“ (16 taisyklė). Taigi reglamentuojamas vengimas nėra tolygus draudimui. Be to, yra žinomi atvejai, kai Lietuvoje teisėjas savo darbo kabinete kalbasi tik su vienos bylos pusės asmenimis, kitai pusei nedalyvaujant.

Kita detalai reglamentuojama „Illinois Code of Judicial Conduct“ teisėjų elgesio tema yra teisėjų diskvalifikacija. Ypač konkretizuojama, kada teisėjas pats save turi nušalinti nuo bylos teismo nagrinėjimo. Iš esmės tai yra susiję su teisėjo ar jo giminaičių galimais tam tikrais asmeniniais interesais, nagrinėjant konkrečią bylą. Tuo tarpu Lietuvos Respublikos teisėjų etikos taisyklėse nėra griežtai reglamentuojamas draudimas teisėjui aptarinėti bylą tik su vienos bylos pusės asmenimis. Taisyklėse nėra nustatyta, kad „teisėjas turi vengti pokalbį apie nagrinėjamą bylą su proceso dalyviais ne teismo proceso metu“ (16 taisyklė). Taigi reglamentuojamas vengimas nėra tolygus draudimui. Be to, yra žinomi atvejai, kai Lietuvoje teisėjas savo darbo kabinete kalbasi tik su vienos bylos pusės asmenimis, kitai pusei nedalyvaujant.

Kita detalai reglamentuojama „Illinois Code of Judicial Conduct“ teisėjų elgesio tema yra teisėjų diskvalifikacija. Ypač konkretizuojama, kada teisėjas pats save turi nušalinti nuo bylos teismo nagrinėjimo. Iš esmės tai yra susiję su teisėjo ar jo giminaičių galimais tam tikrais asmeniniais interesais, nagrinėjant konkrečią bylą. Tuo tarpu Lietuvos Respublikos teisėjų etikos taisyklėse nėra griežtai reglamentuojamas draudimas teisėjui aptarinėti bylą tik su vienos bylos pusės asmenimis. Taisyklėse nėra nustatyta, kad „teisėjas turi vengti pokalbį apie nagrinėjamą bylą su proceso dalyviais ne teismo proceso metu“ (16 taisyklė). Taigi reglamentuojamas vengimas nėra tolygus draudimui. Be to, yra žinomi atvejai, kai Lietuvoje teisėjas savo darbo kabinete kalbasi tik su vienos bylos pusės asmenimis, kitai pusei nedalyvaujant.

Kos taisyklėse net neužsiminta apie teisėjo diskvalifikacijos galimybę, jei teisėjas ar jo artimi giminaičiai turi tam tikrų asmeninių interesų bylos baigmės atžvilgiu. Tik LR CPK 19 str. yra reglamentuojami trys glaudūs teisėjo nušalinimo pagrindai. Pastebėtina tai, kad Lietuvos teisėjų elgesio taisyklėse reglamentuojama yra naudojama sąvoka „teisėjo nušalinimas“, kuri tarsi ir suponuoja mintį, kad byloje dalyvaujantys asmenys turi žinoti, ar teisėjas gali turėti tam tikrų asmeninių interesų bylos baigmės atžvilgiu, ir pareikšti teisėjui nušalinimą; o sąvoka, kad teisėjas pats save turi nušalinti, net ir neminima nei vienoje teisinėje taisyklėje elgesio reglamentacijoje. Tuo tarpu „Illinois Code of Judicial Conduct“ yra pirmiausia reglamentuojama, kada teisėjas pats save turi nušalinti nuo bylos nagrinėjimo.

Nar viena aktuali teisėjų elgesio tema — dovanų ir kitų paslaugų tema. „Illinois Code of Judicial Conduct“ yra nustatytas draudimas teisėjui bei jo namuose gyvenantiems šeimos nariams priimti dovanas. Lietuvos Respublikos teisėjų etikos taisyklėse yra reglamentuojamas sąlyginis draudimas teisėjui priimti dovanas: „Teisėjas negali priimti dovanų ir kitokių prielankumų ženklų, gauti kreditų ar kitų paslaugų, jeigu tai daroma siekiant paveikti nagrinėjamos bylos eigą“ (30 taisyklė). Toji sąlyga, mano nuomone, sudaro prielaidą atsirasti įvairioms manipuliacijoms, kai iškyla problema, ar teisėjas priėmė dovaną, pasirodęs priimti dovaną davusiems asmenims palankų sprendimą, nutartį ar nuosprendį; ar priėmė dovaną, kad turėdamas intencijos būti suinteresuotas tam tikra bylos baigme.

Taip pat norėčiau šiame darbe paminėti kitą, vis dėlto pasitaikantį, Lietuvos teisėjų tarpe elgesio bruožą — moralizuoti teismo procese dalyvaujančius asmenis. Nors Lietuvos Respublikos teisėjų etikos taisyklėse draudžiama teisėjui moralizuoti dalyvaujančius asmenis teismo procese (13 taisyklė), vis dėlto tai vyksta, ir tai tvirtina ne vienas teisininkas ar bylos dalyvis, besilankantis Lietuvos teismuose.

Kita aktuali, Lietuvos teisėjų praktikoje dažnai pasireiškianti, netgi galima sakyti, dilema — tai teisės ir moralės dilema. Ne kartą teko girdėti teisėjus viešai pripažįstant:

„Kaip žmogus, šią teisę normą vertinu neigiamai, nes ji prieštarauja moralei ir sveikam protui, tačiau, kaip teisėjas, esu priverstas ją taikyti“. Kartais teisėjas, kritikuojamas už priimtą, švelnią tariant, „keistą“ sprendimą, teisingai apeliuoja į senovės romėnų maksimą — *dura lex, sed lex*. Ar iš tiesų toks „pateisinimas“ ir „pasiteisinimas“ yra vienintelis galimas bet kokio aplinkybėmis? Atsakymas į šį klausimą gali būti nevienareikšmis, priklausomai nuo teisės ir moralės santykio klausimu pasirinktos pozicijos.

Akivaizdu, kad pozityvioje teisėje ne visada galima rasti atsakymą, kaip išspręsti bylą. Tad moralė tampa vieninteliu šaltiniu, iš kurio turi semtis ne tik pozityvioji teisė, bet ir teisėjas, aiškindamas ir taikydamas pozityviąją teisę, kai nėra kitų šaltinių, kuriais remiantis galima racionaliai išspręsti bylą. Teisė ir teismo sprendimą, neturintys moralinio pagrindo, visuomenė vertina kaip niekuo nepateisinamą prievartą. Vadinasi, moraliniai argumentai ne tik reikia, bet ir privalu, grįsti teisinę argumentaciją. Teismai dažnai remiasi nerašytais principais, kurių nerastume pozityvioje teisėje. Nors dažnai jie vadinami teisės principais, tačiau iš tiesų tai yra moralės kanonai. Teisės principai jie yra tiek, kiek taikomi sprendžiant teisinės problemas. Pavyzdžiui, tokie principai yra *fraus omnia corruptum* (apgaulė sunaikina visus teisinius padarinius); įstatymas atgal negalioja; *nemo contra factum proprium venire potest* (niekas negali ginčyti veiksmo, kurį atliko pats savo naudai, padarinių); niekas negali pelytis iš neteisėtų savo veiksmų; neturi būti prieštaravimų gerai moralei ir geriems papročiams, ir daugelis kitų. Pažymėtina, kad šie moralės kanonai įtvirtinti daugelio valstybių teisėje. Moralinės vertybės, inkorporuotos į konstituciją ir kitus pozityviosios teisės šaltinius, tampa ir pozityviosios teisės principais. Todėl pozityvioji teisė ne tik leidžia, bet ir įpareigoja, teismo procese naudoti moralinius argumentus. Tokiais atvejais moralės klausimas tampa teisės klausimu, ir atvirkščiai. Analizuojant pozityviąją teisę galima rasti daugybę pavyzdžių, kad teisės norma iš esmės įtvirtina moralės nuostatą. Pavyzdžiui, LR ŠSK 17 straipsnyje draudžiama tiesiosios aukštutinės ir žemutinės linijos dalyvaujančių partizanų pasitarimuose Gardine ir Gryvoje. Žuvo kautynėse, kurios įvyko 1948 m. Antazavės šile. Sunkiai sužeistą rusų kariai norėjo suimti gyvą. Jis, nors ir labai silpnas, susisprogdino granata, užmušdamas net 4 rusų kareivius.

Partizanų eilėse buvo ir poetas bei dramaturgas Juozas Kuzma. V. Ramojus savo knygoje „Kritusieji už laisvę“ rašo: „Kad Juozo Kuzmos patriotiniai eilėraščiai ir dramos nebuvo tik burbulas, bet nemeluotas jo širdies žodis, liudija tai, kad, vos antrą kartą bolševikams užėmus Lietuvą, jis su kitais išėjo į Lietuvos laisvės kovotojų partizanų eiles ir čia išsilaukė iki 1949-1950, kur jį ištiko partizanų mirtis kovos lauke“. Jo kapas, kaip ir daug kitų partizanų, liko nežinomas. Jis gimė 1912 metais Pažiegės kaime, Dusetų valsčiuje. Mokėsi Antalieptės vidurinėje mokykloje. Vėliau įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Būdamas kariuomenėje pasireiškė kaip poetas — dramaturgas. Jo viena iš dramų, kuri pavadinta „Partizanų daina“ buvo pastatyta Panevėžio igulos kariams, susilaukusi didelio pasisekimo. Jis parašė daug patriotinių ir kariškų dainų. 1936 m. drauge su Baltrušiu buvo išleistas eilėraščių rinkinys „Balti balandžiai“.

Ryšių palaikymas su kaimyninių valstybių partizanais

Šioje srityje daug pastangų įdėjo kpt. Galminas.

jos giminaičių, tikrųjų ir netikrųjų brolių bei seserų, taip pat tėvų ir įvairių santuokų. Ši norma grindžiama ne tik medicinos, bet ir moralės nuostatomis.

Tačiau, kita vertus, teisinių sprendimų negalima grįsti vien moraliniais argumentais, vadovautis vien protu, sąžine, teisingumu ar kitomis vertybėmis ignoruojant galiojančias pozityviosios teisės normas. Tačiau, nepavykus rasti atsakymo pozityvioje teisėje, arba paaiškėjus, kad čia pateiktas netaikytinas, arba akivaizdžiai neteisingas, atsakymas, šio ieškotina kituose šaltiniuose ir pirmiausia — moralės nuostatoje.

Taip pat būtina atkreipti dėmesį į tai, kad negalima įstatymų leidejo laikyti absoliučiai neklystančiu, absoliučiai sąžiningu ir absoliučiai protingu. Pozityviąją teisę kuria žmonės ir jie dažnai klysta *errare humanum est*. Dar daugiau, įstatymų leidejas gali ne tik kad klysti, bet ir veikti nesąžiningai, neteisėtai ar absurdiškai. Galų gale įstatymų leidejas gali „pamiršti“ vieną iš pagrindinių demokratijos taisyklių — įstatymas saisto ir patį įstatymų leideją (*leges suum ligent latorem*). Tad ar protinga būtų ginti, kad iš esmės nėra potencialios grėsmės visuomenei kelerius ar daugiau metų būti neracionalaus, neteisingo ir nesąžiningo įstatymų leidejo įkaitais? Logiškai matant, turėtų būti jėga, svertas apsaugoti visuomenę nuo absurdiškų įstatymų leidejo sprendimų ir užtikrinti bent minimalią pozityviosios teisės ir moralės, racionalių žmonių lūkesčių pusiausvyrą. Toks svertas turėtų būti teismai. Tai reiškia, kad prieš taikant pozityviosios teisės normas reiktų jas įvertinti įvairiais aspektais. Tada galima nusakyti, ar norma yra priimtina, suderinama su tam tikra visuomenės pripažįstama vertybių sistema. Tai leidžia paaiškinti situaciją, kai formaliai galiojanti pozityviosios teisės norma netaikoma praktiškai: neatitinkdama visuotinai pripažintų moralinių vertybių sistemos, ji nepriimtina moralės aspektu.

Gyvenimas rodo, kad pozityvioji teisė, neturinti ryšio su morale, vertia teisėją priimti neteisėtus, amoralinius sprendimus. Tuo tarpu pati pozityvioji teisė reikalauja, kad teisėjas vykdytų teisingumą (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 str. 1 d.). Šis pozityviosios teisės tikslas labai aiškiai rodo neišvengiamą jos ir moralės ryšį: net ir pozityviajai teisei esant neteisėtai, teisėjas negali ignoruoti visuomenės visuotinai pripažintų vertybių. Kai pozityvioji teisė

Gintarija Samajauskaitė.

Apie autore

Gintarija Samajauskaitė — Vytauto Didžiojo universiteto Kaune Teisės-filosofijos fakulteto doktorantė. Jos disertacija yra nagrinėjama tema, susijusi su teismų sprendimais, teisėtumu ir teisingumu. Nuo gegužės 1 d. Gintarija visą mėnesį stazuoja Cook County (apskrities) Circuit Court. Kai stazuoja, ji kartu dirba su teisėja Jennifer Duncan-Brice, kuri yra pagrindinė stazuoju koordinatore, nukreipianti Gintariją dirbti su kitais teismo teisėjais. Kartu aptariamos bylos, kurios paruošiamos teismui, yra galimybė klausyti jų pačių bylų, susipažinti su teisine literatūra teismo bibliotekoje.

Gintarija sako, kad, besimokant Vytauto Didžiojo u-te, jiems dėstytojai iš Amerikos pateikė žinias teoretiškai, o dabar yra galimybė praktiškai susipažinti, kaip teisėjai pasiruošia byloms, kaip jie bendrauja su bylos šalimis ir kaip galiausiai vyksta bylos nagrinėjimas teismo salėje.

Šią stazuoję suorganizavo VDU Teisės instituto direktorius Tadas Klimas, jam padėjo Illinois valstijos apeliacinio teismo teisėjas Thomas E. Hoffman bei Circuit Court of Cook County vyriausiasis teisėjas Donald P. O'Connell. Tai pirmas kartas, kai į Ameriką stazuoju atvyksta Vytauto Didžiojo u-to doktorantai. Ateityje Gintarija planuoja tapti tarptautinės komercinės teisės advokate.

akivaizdžiai neteisinga, pilietinė teisė pareiga vadovaujantis bendraisiais teisės principais ir moralinėmis vertybėmis ieškoti teisingo sprendimo ir net prireikus priimti sprendimą *contra legem*, kuris veikty įstatymų leideją ir priverstų jį pozityvioje teisėje ieškoti teisingesnių problemos sprendimo variantų. Tačiau vis dėlto retai Lietuvos teismų praktikoje pasitaiko, kad teisėjas priimtų sprendimą vadovaujantis tik teisingumo principu, reglamentuojamu LR Konstitucijoje.

DRAUGAS, 2000 m. gegužės 26 d., penktadienis

3

Danutė Bindokienė

Idomus demokratinės Rusijos portretas

„Svarbu verslas ir pinigai; demokratija gali palaukti; nors vyksta laisvi rinkimai, bet prezidento kandidatai visuomet laimi; žiniasklaida praneša tik tai, kas jai liepiama; užsieniečiai mieliai laukiami, kol jie laiko atviras pinigines ir užčiauptas burnas; Rusija tebegyvuoja vien dėl to, kad rublis silpnas, o naftos ištekliai neriboti...“ Tokį demokratinės Rusijos žodinių portretą piešia gegužės 20-osios „The Economist“ žurnalas.

Prezidentas Vladimiras Putin, maždaug mėnesiui praėjus po oficialaus savo pareigų pėrimo, rodo aiškius ženklus ne tik rusų tautai, bet visoms Nepriklausomų valstybių sandraugos narėms, kad Kremlius valdžią tvirtai paima į savo rankas. Dabar valdžia bus labiau centralizuota, turės daugiau galios ir įtakos visoms kasdienybės bei politikos sritims.

Kad tai ne tušti žodžiai, galima matyti ir iš praėjusią savaitę padarytų pakeitimų, kai Rusija buvo padalinta į septynias administracines zonas, kiekvienai paskiriamas prezidento parinktas administratorių. Idomu, kad iš septynių pareigūnų, penki yra susiję su kariuomene ar saugumu. Ypač vertas dėmesio asmuo, skirtas administruoti šiaurinėms Kaukazo sritims. Tai generolas Viktoras Kazantsev, kuris dar neseniai vadovavo kariuomenės pajėgoms Čėčenijoje, taip pat priklausiančioje šiai Kaukazo sričiai.

Prezidentui Putin nesunku vykdyti nutarimus ir įgyvendinti savo tvarką, nes Duma šiuo metu Kremlui labai palanki. Prezidentui net suteikta galia atleisti bet kurį iš 89 Rusijos gubernatorių (nepaisant, kad jie išrinkti laisvuose balsavimuose). Be to, gubernatoriai prarado teisę dalyvauti aukštesniojo parlamento sesijose. Vladimiras Putin taip pat panaikino vienintelę Rusijoje valstybinę aplinkosaugos įstatymą, motyvuodamas lešų trūkumu. Dabar aplinkosaugos reikalais pavesta rūpintis Gamtos išteklių ministerijai, kuri, pasak Greenpeace, praeityje pasižymėjo jokių saugumo taisyklių nepaisymu.

Tačiau daugiausia dėmesio kreipiamas į prezidento Putin politiką Čėčenijoje. (Prisiminime, kad „jo nuopelnas“ pernai rudėn buvo padėtas naujas karas su čėčėnais.) Putin jau ne kartą pabrėžė desias vienas pastangas atstatyti pasaulio

liokse pašlijusį gerą Rusijos vardą, kad jis sudrebtų užsienio nuomonę, nustumtų rusų tautą į antraeilę, ar net trečiaeilę, valstybių sąrašą. Vienas pirmųjų šio užmojo uždavinių yra užbaigti konfliktus Čėčenijoje, kad šios srities gyvenimas grįžtų į normalias vėžes — žinoma, būtų visiškai pavaldus Kremlui.

Dėl to Čėčenijai jau taikomos „skirtingos žaidimo taisyklės“, nors kai srities galės pasilaikyti rinktus gubernatorių ir kitus savivaldybės pareigūnus, svarstomi planai Čėčenijoje įvesti ir bent dvejus metus išlaikyti specialius, Kremliaus parinktus, valdininkus.

Prezidento griežta taktika vis tik turi pritarimą rusų tautoje, kuriai iš esmės nusiabodės „plūdiaravimas pasroviui“, dar labai ryškus po kone dešimt metų demokratinės santvarkos. Net 81 proc. gyventojų remia Putin politiką ir yra pasiryžęs „kiek pakenkti, net atsisakyti kai kurių asmeninių laisvių“, kol bus valstybėje atstatyta drausmė, tvarka, nugąlta korupcija. Tad su tautos pritarimu ir Dūmos palankumu prezidentas Putin turi laisvas rankas vykdyti savo reformas.

Vis tik kyla daug abejonių dėl pernelyg optimistinės Čėčenijos dramos pabaigos. Skeptikai prognozuoja, kad Kremlius su čėčėnais nesudoruos nei per numatytus dvejus, nei per dvidešimt dvejus metus, nes ši tauta nesiruošia pasiduoti Maskvos malonei ir atsisakyti savo laisvės siekių. Nepriklausomas karinių pajėgų veiksmų stebėtojas Maskvoje Pavel Felgenhauer neseniai pabrėžė, kad pastaruoju metu Rusijos kariuomenė ir policija Čėčenijoje turėjo daugiau aukų, negu patojoje karo eigoje. Nepaisant Maskvos pastangų, Čėčeniją parklūpdyti nebus lengva, o galbūt visiškai neįmanoma.

Bet Kremlius nesiliauja mėgins — gegužės 24 d. Rusija perspejo Afganistaną, kad nermtų Čėčenijos partizanų, nesuteiktų jiems prieglobsčio ar ginklų — antraip Rusija turės imtis griežtų priemonių ir prieš Afganistaną. Į dialogą netruko įsiterpti ir Vasingtonas, primindamas Kremlui neastrinti padeties Kaukaze. Bijomasi, kad Čėčenijos atvejis neišsprendžiamas, o kitas Kaukazo respublikas, kurios daugiau ar mažiau yra Maskvai dar pavaldžios.

tizanų lavonus kartais atveždavo į Dusetas ar į Antazavę ir išmėsdavo — Dusetose prie Nepriklausomybės paminklo, o Antazavėje — prie Nepriklausomybės kryžiaus arba įmėsdavo į pelkę, esančią tarp dviejų kelių netoli bažnyčios.

Lavonai išguldavo net keletą dienų. Stribai, matyt, norėjo išbaiginti tėvus, gimines, visus gyventojus. Vėliau juos paimdavo ir palaidodavo ne kapinėse, bet laukuose, arba įmėsdavo į pelkę.

Stribai savo žiaurumą parodė dar 1945 m. žiemą, kai per kautynes buvo broliai partizanai Grasių, kilę iš Rakėnų kaimo, Dusetų valsčiaus. Stribai iš lavonų išlupo akis ir jas padėjo šalia.

Žuvusių partizanų skaičius Zarasų apskrityje.

Kiek žuvo Zarasų apskrityje partizanų? Į šį klausimą sunku atsakyti. Daugiausia ju žuvo Pasartės apylinkėje, nes toje vietoje jie smarkiai veikė, kaip ir Antazavės šile, Dusetų girioje prie Šventosios upės kranto ir kitose vietose.

Iš viso, kaip manoma, Pasartės srity žuvo apie 40 partizanų, kitose vietose — mažiau. Iš Vakarų, kaip tikėjosi, jokios pagalbos nesulaukė. Žuvo karzygių mirtimi, aplaistydami savo kraują brangiąją Lietuvos žemele. Jie žuvo, bet jų Tėvynės meilės dvasia pasiliks gyva, ji bus mums kelrodis, kaip reikia myleti ir aukotis del savojo krašto, kurį vakariečiai pardavė už jodošią taiką.

Pabaiga

REZISTENCIJOS SĄJŪDIS ZARASŲ APSKRITYJE RUSŲ IR VOKIEČIŲ OKUPACIJOS METAIS

PETRAS MATEKŪNAS

Nr. 11
(Tėsinys)

Su kpt. Galminu dalyvavo Gardino, Lydos ir Gryvos pasitarimuose tarp gudų, lenkų ir latvių laisvės kovotojų. Vėliau, kai partizanų būrys, kuriam jis priklausė, išsikirstė, apsigyveno Joniškėje, Biržų apskrityje ir čia bažnyčioje zakristijoje pareigas. Dusetų komunisto buvo atpažintas, suimtas ir išvežtas į Sibirą, kur buvo, kaip manoma, sunaikintas. Gimęs 1915 metais Kundrotų kaime, Dusetų valsčiuje.

Vladas Maziulis buvo 1941 m. rezistencinio sąjūdžio dalyvis. 1943 m. įstijęs į Lietuvos laisvės armiją. 1944 m. rudenį įvyko kpt. Galminą ir Gardiną ir Lydą. Suimtas Kaune, tardytas ir kalintas Zarasų kalėjime, kur greičiausiai buvo sušaudytas. Gimęs 1911 m. Žukliškų vkm., Dusetų valsčiuje. Turėjo Lietuvos kariuomenės vyresniojo puskarininko laipsnį.

Jonas Zakarauskas — kilęs iš Deksnės kaimo, Antazavės valsčiaus. Iš pradžių buvo tapęs kėstutėnu, bet vėliau perėjo į Lietuvos laisvės armiją. Jis su kpt. Gal-

minu dalyvavo partizanų pasitarimuose Gardine ir Gryvoje. Žuvo kautynėse, kurios įvyko 1948 m. Antazavės šile. Sunkiai sužeistą rusų kariai norėjo suimti gyvą. Jis, nors ir labai silpnas, susisprogdino granata, užmušdamas net 4 rusų kareivius.

Partizanų eilėse buvo ir poetas bei dramaturgas Juozas Kuzma. V. Ramojus savo knygoje „Kritusieji už laisvę“ rašo:

„Kad Juozo Kuzmos patriotiniai eilėraščiai ir dramos nebuvo tik burbulas, bet nemeluotas jo širdies žodis, liudija tai, kad, vos antrą kartą bolševikams užėmus Lietuvą, jis su kitais išėjo į Lietuvos laisvės kovotojų partizanų eiles ir čia išsilaukė iki 1949-1950, kur jį ištiko partizanų mirtis kovos lauke“.

Jo kapas, kaip ir daug kitų partizanų, liko nežinomas. Jis gimė 1912 metais Pažiegės kaime, Dusetų valsčiuje. Mokėsi Antalieptės vidurinėje mokykloje. Vėliau įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Būdamas kariuomenėje pasireiškė kaip poetas — dramaturgas. Jo viena iš dramų, kuri pavadinta „Partizanų daina“ buvo pastatyta Panevėžio igulos kariams, susilaukusi didelio pasisekimo.

Jis parašė daug patriotinių ir kariškų dainų. 1936 m. drauge su Baltrušiu buvo išleistas eilėraščių rinkinys „Balti balandžiai“.

PRIIMKIME LIETUVIO ATKAKLUMĄ KAIP DIEVO DOVANĄ

AUDRONĖ VIKTORIJA ŠKIUDAITĖ

Seniai kirbejo mintis, kad laikas nuraminti žmones, nes šiandien valstybėje nesaugu ne dėl išorinių jėgų veikimo, bet dėl nepamatuoto nerimo ir pasimetimo. Tik kur ta jėga, kuri galėtų lietuvių supurtyti — kaip panikon puolusią minią — gana plėšyti savo ir artimųjų širdis. Kaip įtikinti žmones, kad nieko baisesu nevyksta: Lietuvoje veikia ta pati gamta, kuri veikia visą gyvastį žemėje. Tiesa, neįprasta, kad viskas taip staiga: vieną dieną gali kalbėti, ką nori, daryti, ką nori. Mes tiesiog pasimetam su laisvės ir oro pertekliu. Ir tie, kurie kalba, ir tie, kurie klausia. Daugiausia žmonės, o ypač seni, kencia dėl politikų ginčų, dėl partijų skilinėjimo. Norėčiau juos įtikinti, kad tai, ko negalima pakeisti, jie priimtų kaip neišvengiamą dalyką ir nesikančiant, nes juk kiekvienas turi savo nuomonę ir kiekvienas laikosi savosios. Gyvenime mes vaikus mokome būti atkakliai ir nepasiduoti, įrodyti savo teisumą. Jeigu žmogus neryžtingas ir visada nusileis, argi vyks pažanga? O jeigu atkaklus visi, kaip sakym, lietuviai, jeigu tai tautos bruožas, priimkime šią sąvabę kaip Dievo dovaną ir nesikančiant, nes pakeisti savo prigimties mes negalime. Juo labiau, kad kaip tik atkaklumas lietuviui padėjo išlikti okupacijų, tremčių metu. Taigi, pabandykite į partijų skilinėjimą pažūrėti, kaip į lietuvių atkaklaus charakterio, tegu neigiamą, bet neišvengiamą, pasekmę. Priminsiu dažnai ir įvairiais požiūriais prisimenamą bičių gyvenimo tvarką. Kai tik sustiprėja bičių šeima, žiūrėk, birtelio mėnėsį jau ir spiečiai vadinasi, užaugo jauna karta, per daug prieštaringa tapo visuomenė. Ir kas mums, žmonėms, šiuo atveju svarbu — atsiranda dvi motinės, o tai reiškia du vadai. Įsiklausykime — išeina naujoji visuomenė su jauna motinele, o senoji pasilieka avilyje.

Ką daro bitininkai? Jie sunaikina senąją motinėle. Taisant žmonių gyvenimui, tai reikštų, kad senasis vadas turi pasitraukti. Taip Vakarų pasaulis atrado demokratiją, kuri apspėdė taikų kartų pasikeitimą. Gamta, taip pat ir visuomenė, nepakenčia stovėjimo, dar daugiau — nedovanoja už stovėjimą. Tas, kas stovi, kaip sako liaudies išmintis, apželia samanomis arba maurais. O tai blogas ženklas.

Man gaila tų senųjų patriotų prie radio ir televizorių, kurie, jau nebeturėdami savo gyvenimo ir veiklos, kasdien, kasvakar klausydami žinių, numiršta iš sielvarto: vėl kas nors susipešė, vėl įsikūrė nauja partija, atsikilo kokios nors organizacijos dalis.

Paziūrėkite, kaip sunkiai baisioje konkurencinėje kovoje gimsta kiekvienas daigelis, kaip sunkiai jis kalasi pro žemes grūstą, su kiek kitų daigelių jis priverstas susigrumti ir įrodyti, kad yra vertas vietos po saule. Ir ne bet kokios vietos, o patios iškilniausios, — nieko čia nepadarysi, taip jau Dievo leista, kad stipresnis yra gražesnis ir pirmesnis. Miške, pievoje, taip pat ir žmonių visuomenėje tūkstančių tūkstančiai konkurentų. O pagalvokime, kiek seklių taip ir neišvysta suales ar numiršta tik prasikale

daigeliai, nes kiti juos nuštelbė, užstojo saulę, atėmė gyvybei reikalingą drėgmę. Jie neatlaikė konkurencijos. Kaip bebūtų gaila, bet taip duota Pranokėjo, toks gyvybės įstatymas.

Jeigu žmogus nori būti geras gydytojas ir daug dirba, atkakliai gina savo nuomonę, norėdamas įrodyti naują teoriją, mes jį suprantame ir patį teisiname, sakome: jis nori būti geras gydytojas, prisidėti prie visuomenės progreso, atkoduoti iš tamsos gyvybę, kuri iki šiol buvo pasmerktos mirčiai. Bet štai politikoje apie naujų kelių ieškojimus mes atsiliepiame kitaip, negeranoriškai, netgi su pykiu ir panieka: kaip jie drįsta drumsti ramybę.

Štai nuo Lietuvos Krikščionių demokratų partijos atskilo dalis ir susikūrė dar viena šaka — modernieji krikščionys demokratai. Katalikai kencia, rankas gražo. Žinoma, būtų geriau, jeigu atsinaujinimas būtų įvykęs kitaip, bet faktas jau įvykęs. Šiandien galime tik nagrinėti klaidas, kurios privėdė prie skilimo.

Paprastai labiau kaltinami tie, kurie pritrūko kantrybės ir išejo. Bet, kaip dažnai būna šeimoje, kaltės tikriausiai yra abiejose pusėse. Taip ir šiuo atveju. Jeigu modernistams galima prikišti skubėjimą, nekantrumą, tai ne mažesnių, o gal ir didesnių priežasčių, mažiau, vėrti ir vadinamieji tradiciniai, arba LKDP likusioji dalis. Pirmiausia todėl, kad ji šandien yra šeimininkė ir nuo jos daug priklauso, kaip veiks vystysis toliau. Kaip parodė pastarasis LKDP tarybos posėdis, ten į jau pasikelbta modernių krikščionių demokratų atsiskyrimą nebuvę atsižvelgta, netgi, sakytum, nebuvo dėl to susijaudinta. Drįsčiau pasakyti, kad kaip tik to ir buvo laukiama: mums atliks daugiau vietos, nes išeina intelektualiausioji dalis, kuri, kaip ten besakytum, būne ryškesnė, labiau matoma ir tarsi užstojo likusią dalį. Dabartiniai LKDP šeimininkai negalėjo suvaldyti nepasitenkinimo, nepalankumo kitokiam mąstymui, kitokiai nuomonei ir neatšaukė daug metų taikytą ginklą — vadinti kolegas, kurie šiandien pasivadino modernistais, liberalais, komunistais ir kagebis-tais. Tai sunkūs kaltinimai, jie galėjo sužeisti kiekvieno širdį, kokio kietumo ji bebūtų, juo labiau, kad kaltinimų pasmerktieji negalėjo priimti, nes tokiais nesijautė. LKDP atsakė per tą partijos gyvenimo dešimtmetį užaugusių intelektualų paslaugų, krikščioniškosios demokratijos ideologų, spaudos darbuotojų. Viskas pradėta kurti iš naujo. Kitos partijos eis tolyn, o LKDP turės auginti naujus intelektualus. Bet jau dabar kyla klausimas, ar ir būsimoji, naujai pradėta intelektualų karta netaps kada nors nepa-tikima, juk mąstantiems žmonėms, kurybingoms prigimtimis būdingas naujo ieškojimas.

Popiežius Jonas Paulius II atsispašė pasaulio žmonių už krikščionių padarytas skriaudas, o LKDP krikščionys toliau tęsia kryžiaus karo laikų metodus. Tai, galimas dalykas, buvo viena svarbesnių priežasčių, atvedusių prie organizacijos skilimo. Iš didžiojo mūsų laikų krikščionio de-

Už kandidatus į JAV LB XVI tarybą ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą Philadelphiajioje balsuoja Laima Bagdonavičienė. Balsus priima (iš kairės) Dainius Didžbalis, Vidmantas Rukšys ir Dalia Mironaitė.

Nuotr. Viktoro Kučo

mokrato popiežiaus Jono Pauliaus II LKDP krikščionys nepasimokė lankstumo, kompromiso ieškojimo.

Kita vertus, šį faktą galima priimti ir kaip krikščioniškosios demokratijos idėjos gyvastingumo rodiklį. Šiandien, kada siautėja dvasinė anarchija ir liberalizmas, tai, kad Lietuvoje atsiranda jaunų intelektualų, kurie nori dirbti šios ideologijos naudai, yra didelė vertybė. Tai teikia vilties. Jauniems, gabiems ir jau visuomenėje pastebėtiems politikams, tokiems kaip LKDP kūrėjas Vytautas Bogušis, politologas dr. Egidijus Vareikis, buvęs Kauno meras, dabar viceministras Vidmantas Adomonis, Seimo vicepirmininkas prof. Feliksas Palubinskas, jaunimo veikėjas Artūras Vazbys, kiti žmonės, dirbė ar dirbantys merais, vicemerais, ministrų atsakingais pareigūnais, buvo paprastesnių būdų palpėti karjeros laiptais. Jiems tereikėjo atsilipti ir gausius kvietimus tapti įvairių kitų partijų nariais, ir jie būtų įrašyti į savivaldybių ar Seimo kandidatų sąrašus. Bet jie pasirinko sunkesnę kelią: jie liko krikščionimis demokratais, žinodami, kad niekas dabar jiems ilgai neuždės laurų vainiko. Jie supranta ir apie tai garsiai kalba, kad turės ilgai ir atkakliai dirbti, kad kada nors, gal kitą ar dar kitą Seimo kadenciją, jie būtų pripažinti kaip jėga. Ar nėra vertinga, jeigu žmogus sutinka laukti ir sunkiu darbu siekti vaisių?

Nieko geriau Lietuvoje nepažįstu už krikščionis demokratus ir nieko labiau negaila kaip neviltyje besikankinančių jų rėmėjų: Lietuvoje jie išeivijoje, todėl noriu kalbėti su jais ir įtikinti, kad tai, kas įvyko, tėra būdas pratęsti ir išplėsti krikščioniškosios demokratijos gyvavimą.

Būtų buvę idealu, jeigu būtų atsiradusi jėga, sugebanti Lietuvos krikščionių demokratų partijoje išlaikyti lygsvarą. Bet tokios jėgos neatsirado. Ta jėga galėjo būti Algirdas Saudargas. Buvo laikai, kada pasiskindavosi demokratijos ideologų, spaudos darbuotojų. Viskas pradėta kurti iš naujo. Kitos partijos eis tolyn, o LKDP turės auginti naujus intelektualus. Bet jau dabar kyla klausimas, ar ir būsimoji, naujai pradėta intelektualų karta netaps kada nors nepa-tikima, juk mąstantiems žmonėms, kurybingoms prigimtimis būdingas naujo ieškojimas.

goms parodė, kad laikinas jo pasitraukimas buvo lemiamas, kaip vėjas nupūtė buvusį autoritetą. LKDP tarybos posėdyje buvo santūriai priimtas jo kreipimasis, susitaikymo konferencijos LKDP valdyba nepaskelbė, o balandžio 29 d. įsikūrė Modernių krikščionių demokratų sąjunga.

Šiandien, žiūrint atgal, matyti ir dar viena buvusio LKDP pirmininko klaida. Kietas charakteris jam neleido išvėlyti partijoje vykusios sluoksniavimosi svarbos. Jeigu anksčiau būtų išvėlyta auganti nauja moderniosios krikščioniškosios demokratijos kryptis ir laiku įteisinta kaip frakcija partijos viduje iki skilimo gal ir nebūtų prieita. O juk tai, kas dabar įvyko, nėra normalu: maždaug 51 proc. partijos narių šio organizacijos valdymo išstūmė 49 proc. oponentų. Vidaus statymai turėtų būti tokie paprasti, kad galėtų išspręsti bet kurią problemą. Taigi, galima sakyti, kad tai, kas įvyko, yra ir partijos augimo problema, nes nebuvo pakankamai išbūlinoti dokumentai.

Dabar pasvarstysime, ar LKDP konferencija, kaip siūlė A. Saudargas, būtų išsprendusi problemą. Dabartinis LKDP pirmininkas akad. Z. Zinkevičius, kaip rašoma partijos laikraštyje „Apžvalga“, nesirengė užleisti vietos, o dabartinės vadovybės kitimo atveju jis prognozavo jau tradicinių pusėje besikursiančią naują partiją. Todėl gal ir neverta buvo stabdyti upės bėgimo. Turi teisę egzistuoti abi srovės: ir tradicinė, ir modernioji. Jeigu jau taip atsitiko, priimkime ir leiskime veikti abiem. Šioje situacijoje aš net matyčiau nemažą privalumą.

Jau 1995 m. LKDP leidžiamame žurnale „Tėvynės sąjunga“ rašiau, kad ateina nauja karta ir kad kyla A. Saudargo žvaigždė. Buvau skaudžiai bausta už ereziją, ir tai reiškė, kad jau prieš 5 metus egzistavo dvi srovės, tik to buvo ne-norima matyti. Jos tarpusavyje konkuravo, ir tai buvo variklis pirmyn. Kiekviena pusė stengėsi pasireikšti ir užkariauti kuo daugiau rėmėjų. O štai dabar, kai laimėjo viena pusė, nebūtinai su kuo konkuruoti. Manysčiau, kad naujoji organizacija, kuri gimsta šiomis dienomis — Modernių krikščionių demokratų sąjunga — vėl su-kurs tą amžinojo judėjimo ir priekį variklį — konkurenciją. Dabar nebereikės stumdysis, kas užims vadovaujančius postus — ta kova praktiškai surdydavo visas jėgas — o teks daryti darbą, kad galima būtų pasirodyti geriau už konkurentus. Į Seimo rinkimus krikščionys demokratai gali eiti vienu vienetu: dvi ar net trys (įskaitant ir K. Bobelio vadovaujamą LKDS, nors ten yra tik apie 30 žmonių) orga-

nizacijos kartu, sukūrę koaliciją. Visuose trijuose vienetuose yra pakankamai ryškių asmenybių, kurios, netgi partijų sąrašui nepraejus 5 proc. barjero, laimės vienmandatėse apygardose. Kita vertus, laimėti vietas ar procentus rinkimuose nėra vienintelis tikslas, svarbu išlaikyti ir toliau vystyti krikščioniškosios demokratijos ideologiją valstybėje. Niekas geriau doros ir visų kitų moralinių vertybių neap-gins kaip krikščionys demok-ratai.

Negaliu tvirtinti, kad viskas gerai konservatorių partijoje, kuri suskilo į 4 dalis, nes nežinau vidinio gyvenimo, bet nujauciu, kad krikščionių demokratų pasidalijimas nėra vien asmeninių ambicijų pasekmė, panašiai kaip ir social-demokratų partijoje. Ir ten, ir čia politikų grupės atstovauja tam tikrai kryptiai, kurios dėl jaunos demokratijos nemoka dirbti kartu. Pvz., V. Andriu-kaitį traukia toliau į kairę — jis dažnai kalba ir veikia kaip buvusių komunistų partneris. Atsilikusi Socialdemokratija 2,000 grupė veikia iš principo kita kryptimi — kaip moderni ir lanksti vidurio jėga.

Krikščionys demokratai ideologiškai, kaip sako A. Saudargas, dirba pagal vieną ideologiją, bet jie skiriasi savo darbo metodais. Tradiciniai yra kategoriskesni, radikalesni, nepripažįsta kompromisų ir daugiau dėmesio kreipia, pvz., abortų, mirties bausmės problematikai, reikalauja žiniasklaidos „skaistybės“, kaudasi prieš lošimų namų ir prostitucijos legalizavimą. Visam tam pritaria ir modernieji, bet jie užsiima daugiau Lietuvos įsijungimo į europines struktūras, NATO reikalais. Tradiciniai daugiau dirba su paprastais žmonėmis, modernieji ieško kelių į žmonių protus per žiniasklaidą, viešus forumus, konferencijas, gndami Bažnyčios teises ir interesus, tikybės dėstymą mokyk-loje, propaguodami socialinę krikščioniškąją doktriną. Tai-gi, darbo barai tokie platūs, kad visiems darbo ir vietos pakaks.

Darbo liks ir rėmėjams, kurių užduotis būtų ne tik remti šias krikščioniškosios demok-ratijos sroves, bet ir prižiūrėti, kad jų veikla būtų derinama, kad jie tuščiai neeikvotų jėgų kolegų kritikai, o dirbtų bendram labui — Lietuvai ir krikščioniškajam genijui.

RUOŠIAMA ALIAS ISTORIJA

Pirmą kartą istoriografijoje Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga (ALIAS) ketina išleisti išsivijusių inžinierių ir architektų sąjungos išsamią, gausiai iliustruotą istoriją. Jai medžiagą JAV lietuvių archyvuose renka ir knyga parašys Vilniaus Gedimino

SKELBIMAI

**ELEKTROS
VEDIMAI – PATAISYMAI**
Turis Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapalis ir Off. Mgr. Aukšė
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPALIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

**Kalame visų rūšių „sidings“,
„soffits“, įdedame**
lietvamzdžius (gutters) ir
dengiamie stogus. **Skambinti**
Romui tel. 630-774-1025.

HELP WANTED
Banquet waitresses/waiters
Condesa del Mar, 12220 S.
Cicero
Alsip, IL. Apply in person.

**Pažintinės kelionės po
Čikagą ir Illinois valstiją.**
Tel. 312-560-1125;
708-205-1394;
708-442-7516.

**Reikalinga moteriškų ir
vyriškų rūbų siuvėja; 4412
W. 59 St. Tel. 773-735-5667.**
Kalbėti angliškai arba
lenkiškai.

Lithuanian-American Owner
seeks English speaking Machinist
Apprentice with potential to be-
come a Foreman. Small growing
company near O'Hare. Tel. 847-
233-9951; Fax 847-233-9953.

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
OFF. (773) 886-8888
HOME (708) 425-7188
FAX (708) 886-8819

RIMAS LSTANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

DANUTĖ MAYER
Dirba naujoje įstaigoje. Jei norite par-
duoti ar pirkti namus mieste ar
priemiesčiuose, kreipkitės į **DANUTĖ
MAYER**. Ji profesionaliai,
sąžiningai ir asmeniškai pataršaus.
Nuosavybių įkainavimas veltui.

**Išnuomojamas 2 mieg.
kamb. butas Archer ir
Harlem apyl. \$550 mėn. +
„sec. dep.“**
Tel. 708-594-1472.

**Reikalingos moterys
valymo darbams.**
Tel. 630-243-1155.

**Reikalingi vyrai ir moterys namų
valymui Naperville rajone.**
Pageidaujama, kad turėtų savo
automobilį. Geros darbo sąlygos.
Galima susikabinti rusiškai,
lietuviškai. Tel. 630-579-1366;
630-341-4242.

ELIA DAY SPA
now hiring manicurists,
estheticians, massage thera-
pists. Call 708-535-1450.

Iš kairės: ALIAS centro valdybos vicepirm. Tadas Bukaveckas ir dr. Algimantas Liekis. Nuotr. Jono Kuprio

Technikos universiteto ir Lie-tuvos Mokslių akademijos vyr. darbuotojas dr. Algimantas Liekis.

ALIAS centro valdyba ir au-torius nuoširdžiai dėkoja Stanley Balzekui, Jn, Alkos vadovams ir kitiems, sudaran-tiems sąlygas susipažinti su jų saugomais dokumentais.

MIRĖ DARBSČIAUSIA AUTORĖ

Vargiai kada buvo darb-tesnė autorė, kaip Barbara Cartland, mirusi Anglijoje gegužės 22 d. Ji buvo sulauku-si 98 metų amžiaus ir per savo gyvenimą parašiusi 723 kny-gas. Kartu sudėjus, tai sudaro apie vieną milijardą knygų, išleistų net 36 kalbomis. Ji buvo paminėta „The Guinness Book of Records“, kaip labiau-siai skaitoma autorė pasaulyje.

Idomu, kad Barbara Cart-land pati knygų nėra rašiusi, o jas diktudavo kelioms sek-retorėms — maždaug vieno pusdienio laikotarpiu apie 7,000 žodžių. Kas mėnesį ji su-niūrėdavo padiktuoti apie dvi knygas, po bent 50,000 žodžių kiekvienoje.

Cartland žanras — seno-viški romansai. Jos knygos

nėra gašlumo, nuogybės, žiau-rumų; nei vienos knygos he-roje „negultų su vyru be ves-tuvinio žiedo ant piršto“, — teigia autorė. Tai vis tik daug reiškia šiais laikais, kai au-toriai vienas per kitą stengiasi populiarumą laimėti pernelgų šlykščia proza, „nieko nepalie-kancia vaizduotei“.

Barbara Cartland rašė kone iki paskutinės savo gyvenimo dienos, pirmąjį savo romaną išleidusi 1922 m., kai ji buvo vos 21 metų amžiaus. Net ir tuomet knyga buvo išversta į penkias kalbas ir išleistas še-sios laidos. (NYT)

PAVOJINGAS KAVOS PUODUKAS

Kai Amerikos kompiute-riuose programas sujaukė naujausias „virusas“, i juos per elektroninį pašta įsmukęs su viliojančiu posakiu „I love you“ (aš tave myliu), daugelyje ir kitų valstybių juo pasinau-dojo pamėgdžiotojai. Neatsili-ko ir Lietuva. Štai „Detroit Free Press“ dienraštyje gegu-žės 6 dieną išspausdintoje zi-nutėje tarp kitko paminima, kad „temos variacija“ Lietuvoje skambėjo taip: „Susiitikim šį vakarą kavos puodukui...“ (parašyta lietuviškai, bet be ženklų).

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

APIE PAVARDŽIŲ KEITIMĄ IR LIETUVIŠKUMĄ

Atrodo pernelyg dažnai rašau į šį „Draugo“ skyrių ne itin reikšmingomis temomis. Buvau nutaręs greit neraišyti, bet impulsas davė Kazio Skaisgiris straipsnis „Arnoldui Voketaiui: 70-ojo gimtadienio proga“, paskatinęs pakeisti šį nusistatymą. Visų pirma dėl to, kad jis (A.V.), gimęs Amerikoje nekeitė savo vardo ir pavardės, net sulaukęs visuotinio kritiko, kaip išklaus pasaulinio lygio dainininko pripažinimo, ko nepadarė kiti menkėnio pasiekimo sulaukę menininkai. Žinau du Arnoldus, kurie nekeitė savo vardo ir pavardės: tai mano draugas, buvęs teatro režisierius Arnoldas Giedraitis ir garsusis dainininkas Arnoldas Voketaitis. Pastarojo koncerte prieš eilę metų Čikagoje teko įsitikinti ausimis ir akimis, kad tai neeilinis, pasaulinio lygio dainininkas ir artistas (kas reta). Žavus. Po koncerto, prašydamas autografo maestro neatšakė. Gražiai lietuviškai, žinoma trumpai, pakalbėjo su manimi. Pasirašęs paklausė žmonos, ar teisingai parašęs lietuviškai, mat autografas buvo kiek ilgesnis nei įprasta. Klaidų žmona nerado. Ar daug tokių menininkų lietuvių yra mūsų tarpe? Ryšium su tuo iškyla klausimas dėl lietuviškų pavardžių ir vardų keitimo, juos suamerikietinant, trumpinant. Arnoldas Voketaitis to nedarė. Lietuviška pavardė jam netrukdo ir netrukdo.

Ta proga dėl moteriškų pavardžių vyriškos rašybos. Pvz., — Rūta Daukienė pasiliko Daukienė o ne Daukus. Negirdėjau, kad redaktorė Danutė Bindokienė būtų pasivadinus Danutė Bindokas. Kaip tada atskirti vyrą nuo moters, ar moteris ištekėjusi, ar tai mergaitinė jos pavardė? Kandūsis Bronys Raila kadaise piktinosi tuo. Dėl vardų tas pats. Jis nervindavosi, kai pavadinavo Bronium. Savo vardo sakė nekeisias ir nenorėjo, kad kas jį keistų.

Taigi, mieli lietuviai, ypač menininkai, neatsitadėkit savo puikių lietuviškų vardų ir pavardžių!

Rimantas Juozas Sabataitis
Chicago, IL

NEPRIKLAUSOMYBĖ IR ATSAKOMYBĖ

Straipsnyje „Trys nepriklausomybės“ („Draugas“, 2000.04.12), Kazys Ambrozaitis teigia, kad Lietuva pasiskelbė nepriklausoma 1941 m. birželio 23 d. ir laikinoji Lietuvos Vyriausybė, remiama sukilelių bei visos tautos, išlaikė šią nepriklausomybę 6 savaites. Iš kitų šaltinių, žmonių, kurie tuo metu gyveno provincijoje, toliau nuo Kauno, tenka išgirsti, kad LLV veiklos provincijoje kaip ir nebūta, jinau jų nepasiekė. Per tą laikotarpį Lietuvos piliečių yra praradę gyvybes, už ką visa tauta, įskaitant ir mus užsienyje, yra kaltinama. Į tai atsakome, kad kaltė yra okupantų nacių, kad tuo metu nebuvo Lietuvos valdžios su savo policija bei kariuomene, kuri būtų buvusi pajėgi apginti savo piliečius nuo neįmoniško veiksmų. Tačiau, jei LLV atstovai susilauktų pripažinimo, kokio yra siekiama, ar už tuos baismus įvykius kaltė ir atsakomybė taptų tautos, kuri, pagal straipni, rėmė Laikinąją vyriausybę, turėjusią, bet nesugebėjusią sutramdyti tą mažą skaičių piliečių, prisidėjusių

prie kerštingų veiksmų?

Straipsnis baigiamas linkėjimu „suprasti Lietuvą“, nors ji yra ir ne tokia, kokią norėtume matyti. Visiškai pritariu ir tam, kad „būdami jai solidariai, turėsime laimingą ir prasmingą gyvenimą“. O dėl paskutinio sakinio, „Nutausdami liksime tik trąša svetimam krašte“, turiu taip pasisakyti.

Pirma, jeigu išgyvenome krašte apie pusimtį metų, tapome jo pilieciais, jame pagimdėm vaikų, palaidojom tėvus, susilaukėm anūkų, o kai kas jau ir proanūkų, tai ar šis kraštas yra mums svetimas? Manau, kad ne, panašiai kaip įsūnytiems vaikams po 50 metų įsūnytoji šeima neturėtų būti svetima.

Antra, tokiam kraštui, kaip JAV, yra naudingiau, jei mes nutaustume, nes tada visą savo energiją ir talentus atiduotumėm tik jam. Tokiu būdu, neliktumėm jame tik „trąša“ — priešingai, turėtumėm galimybę tapti ir duodantiais vaisių. O kad tokių yra, paimkime pavyzdžiu Dick Butkų, kurio nėra tekę girdėti dirbant Lietuvos labui. Kaip pasižymėjęs amerikietiško futbolo žaidėjas, Amerikoje yra ne tik šlovinamas, bet jam suteiktos galimybės plačiai reikštis sporto žaidynių pranešėjo, reklamų perdavimo bei aktorius rolėse. Ir vis dėlto, D. Butkus yra lietuvių kilmės.

Leonidas Ragas
Itasca, IL

IRGI „JAUČIU PAREIGĄ“

Balandžio 7 d. „Draugo“ „Nuomonių“ skyriuje Leonidas Ragas (toliau L.R.) atliko „pareigą pareikšti savo nuomonę“. Gegužės 2 d. Irena Labutienė jam gražiai priminė skirtumą tarp D. L. K. Gedimino ir KGB-eto sapnų. Tačiau „jaučiu pareigą“ užsiminti eilę paties L. Rago sapnų, prisapnuotus jo „nuomonėje“.

Nežinau jo teologinio mokslo lygio, bent jau aš nedrįsčiau teologijos bei moralės klausimais ginčytis su arkivyskupu Sigitu Tamkevičium. Tačiau „jaučiu pareigą“ pareikšti abiejų L.R. pareikšimais, nors mano formalus teologijos pagrindus padėjo Žalpių filijos (Viduklės parapijos) „davatėlė daraktorka“ Barbora, ruošdama vaikus Pirmajai Komunijai. Todėl turėčiau ta tema kalbėti atsargiai.

Pagal L.R. pažiūras, jaučiuosi atsilikęs pažitrose ir krikščionybėje. Nejaugi būsiu pramiegojęs Vatikaną III? Prisimenu Barborą mokant, jog Dievas davė žmogui laisvą valią. O L.R. sako: „neturime teisės neatleisti“. Jį stebina, kad ordinuotam buvusiam KGB kontržvalgybos vadovui Marijonui Misiukoniui „pirmą akmenį metė vienuolė Nijolė Sadūnaitė“. Manding L.R. šį savo akmenį meta ne į tą Šventraščio puslapį, tuomi jis teigia kalintojų ir kalinių tolygumą. Atseit, Sadūnaitė lygiai kalta, kaip ir KGB-stai.

Atrodo net L.R. „Tėve mūsų“ skiriasi nuo to, kurį kadaise išmokau: manajame prašoma atleisti „kaltes“, o ne „klaidas“. Hmm... atleisk mums mūsų klaidas, kaip ir mes atleisime saviems suklydusiems...? Ko gero, pagal tokias maldas, spaudoje dažna užtikti globalistų politikų priekiamą tautomis, Jaltos ir panašias išdavytes vadinant „klaidomis“.

Manuoju krikščionybės supratimu, žmogus gali atleisti nusikaltimus, padarytus jam, o ne kam kitam. Nejaugi L.R. mano turį teisę Rainių žiaurbių aukų vardu atleisti Rainių budelių kaltes? Be to,

Philadelphia Tautodailės instituto valdyba su vesnia iš Kanados, Tautodailės instituto centro valdybos pirm. Aldona Veselkiene. Iš kairės: Petras Vaškys, Aldona Page (pirmininkė), Philadelphia LB pirmininkas Vytas Bagdonavičius, A. Veselkiene, Danutė Gečiūtė, Bronius Krokys, Danutė Surdenienė.

atrodo, nusikaltę turi prašyti atleidimo ir gailėtis. Ir „sūnaus palaidūno“ pavyzdį L.R. iškiša ne vietoje. „Palaidūno“ vaidmenį vaidinau Jėzuitų gimnazijos „Sūnaus palaidūno“ pastatyme. Tad prisimenu, kad palaidūnas negrįžo pas tėvą būti ūkio „urėdu“ ar išdininku, o tik atsiprašyti ir dirbti paprastu darbininku.

Nusisukant nuo teologijos į politiką, matome L.R. bandant apversti aukštyn kojom tūkstantmetinės civilizacijos priimtas heroizmo ir išdavytės sąvokas. Pagal L.R. heroizmo sąvoką, Lietuvą vadavo ir nuo okupantų gynė bei tautos dvasią tvirtino tas, kuris pasiryžo „išlikti gyvam ir stipriam, ką veiksmingiausiai galima buvo pasiekti partijos keliais“.

Išėitų, jog išdavykais buvo tie, kurie zuvo, Lietuvą gindami, arba sėdėjo kalėjimuose bei buvo ištremti Sibiran. Tad KGB-istai ir partiečiai privėdė prie Kovo 11-osios ir atstatė nepriklausomybę? L.R. nėra pirmas, bandęs išbaltinti KGB pareigūną, kaip „kadrinį“, ar kas yra girdėjęs „kadrinių“ gestapininkų teisinimus?

Esu išsivijęs ir Lietuvos spaudoje rašęs, jog mes, išeiviai, neturime moralinės teisės rūšiuoti nusikaltimo laipsniais ten likusius — gal

palūzusius ar palinkusius tautiečius. Tai realiai ir teisėtai gali daryti išlikę komunizmo ir išdavytės aukos. Tačiau turime teisę spręsti, kas ir kaip iš „buvusiųjų“ elgiasi dabar, laisvę atgavus ir prievartos bei teroro nusikaltėlius. Gal kas nors ir bandė ką nors „pasiekti per partiją“, tačiau dabar jau metas ką nors Lietuvos siekti ne tik be partijos, bet ir prieš partiją. Bet kuriuo atveju, neiektų skubėti sovietiniais medaliais apkabintų krutinių dar apsunktinių ir Lietuvos Respublikos ordinais.

Vilius Bražėnas
Deland, FL

„PANORAMA“ IS LIETUVOS

Prašom paskelbti mūsų tautiečius, kurie gyvena Illinois valstijoje, kad galima matyti lietuvišką „Panoramą“ per internetą su kompiuteriu. Panoramą (žinias) iš Vilniaus perduoda „Scolos“ stotis kiekvieną dieną, paskiriant pusvalandį lietuviškai programai, rytais 9:30 nuo pirmadienio iki penktadienio, šeštadienį 2:30 val. po pietų, savaitės svarbiausių įvykių santrauką. Suinteresuoti prašom panaudoti savo kompiuterį su internetu šiuo adresu:

www.scola.com.org/streaming/ „Scolos“ stotis atsilieps ir prašys atsakyti į tam tikrus klausimus. „Scolos“ tikslas leisti asmenims žiūrėti jų programas nemokamai, tik tiems, kurie priklauso kokiam nors kultūrinei organizacijai.

Jeigu pageidautumėte daugiau informacijų, prašom pasikambinti „Scolos“ stotiai šiuo telefonu: 712-566-2202.

Algis Liepinaitis
Chicago, IL

NEPATIKO

Vilniaus oro uostas („Draugo“ foto, balandžio 12 d.) atrodo, kaip koks metalo ir stiklo laužas. Estetiškai, tokio negražaus pastato jau seniai nesu matęs. Tose kreivai sudėtos stiklo plokštės yra ir simbolikos, manau. Jose lyg ir atsispindi dabartinis raupsuotas Lietuvos veidas, net po 10

A. † A. MARIJA AUKŠTUOLYTĖ MICKEVIČIENĖ

Mirė 2000 m. gegužės 22 d. San Mateo, CA. Gimė Vilniuje. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Gyveno Omaha, NE, anksčiau Čikagoje.

Velionė buvo žmona a.a. Stasio Mickevičiaus.

A.a. Marija pašarvota penktadienį, gegužės 26 d. nuo 3 iki 9 val. vakaro Petkus Marquette laidojimo namuose. Laidotuvės šeštadienį, gegužės 27 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto Velionė bus atlydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių Velionė Marija bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vaikai: Adomas Mickevičius, Tadas Mickus, Stasys Mickus, Andrius Mickus, Gražina Ward ir Vytautas Mickus su šeimomis; 13 anūkų, šeši proanūikai bei seserys ir broliai: Jadvyga Kalnietienė, Ona Dainienė, Mečys Aukštuolis ir Vytautas Aukštuolis su šeimomis.

Laidotuvių direkt. Donal M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

„DRAUGA“ atmintime savo testamentu.

m. dar nepagydytas: išdraskytas žemės ūkis, paskandintas prekybos ir žvejybos laivynas, išplėsti bankai, nubankrutuoti verslai, neišmokėtos algos, pašiepiami partizanai ir kiti laisvės kovotojai, užteršta gamta, žeminama lietuvių kalba (su „komisarais“, dar), griauinama moralė su pornografija ir net vaikų prostitucija. Žudoma tauta su masiniais abortais, auginama „mafiozų“ veikla, plečiamas žmonių skurdas, ir skiepijama nedėtos stiklo plokštės yra ir apykanta visiems Vakarams, ir ypač Amerikos lietuviams (pvz. Pavilionis ir panašūs sovietizmo apologistai). Na, o

kai lakūnai po tiltais skraido, tai permokėti ir politikieriai skraido po pasaulį be atvangos. Atrodo, kad tik fabrikas, kuris Gedimino ordino dieną naktį kala, be priekaištų veikia.

Karolis (Charles)
Ruplėnas
Chicago, IL

• Nemakščiai. Kovo 20 d. Nemakščio klebono R. Gečo iniciatyva M. Mažvydo vardo mokykloje moksleiviams buvo surengta gavenios susikaupimo diena. Krikščioniško gyvenimo pagrindų mokė Žygaicių klebonas kun. R. Karpavičius.

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

MANO GIMINĖS PASITIKI MANIM, NES AŠ PASITIKIU WESTERN UNION!

Siųsdamas dolerius savo giminėms Lietuvoje per WESTERN UNION, galite būti ramūs. Ši didžiulė bendrovė, veikianti virš 120 metų 78,000 vietovių ir 178-iose šalyse, siūlo saugų pinigų persiuntimą per kelias minutes. Lietuvoje WESTERN UNION agentai aptarnauja 100 vietovių. Be to, WESTERN UNION kainos yra prieinamos.

Informacija: tel. 1-800-325-6000

www.westernunion.com

WESTERN UNION MONEY TRANSFER

The fastest way to send money worldwide™

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Koncertas „Šypsenėlė“ jau sėkmingai praėjo trečią dieną, gegužės 24 d., Daytona Beach, Florida. Detroito koncertas vyks sekmadienį, birželio 4 dieną. Floridos koncertu rūpinosi Birutė Kozicienė, o Detroito koncertą tvarko Birutė Bublienė. Čikagoje „Šypsenėlė“ bus jau ši sekmadienį, gegužės 28 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre. Programoje – gegužės mėnesį 14-ąją gimtadienį švenčianti dainininkė Neringa Nekrašiūtė, Marijampolės muzikos mokyklos „O lia lia“ choro vadovė Laima Lapkauskaitė ir muz. Dalios Gedvilienės vadovaujamas Jaunimo centro vaikų choras „Lakšutė“. Visus į malonią popietę kviečia „Saulutė“, Lietuvos Vaikų globos būrelis.

Dr. Arnoldas Grušnys, gyvenantis Wichita, KS, Draugo fondo garbės narys, milijono užbaigimui atsiuntė 250 dolerių prie ankstyvesnių 1,000 dolerių įnašų. Už pastangas „piramidės“ užbaigimui – didelis aciū. Būtų gera, jei šiuo gražiu pavyzdžiu pasektų ir kiti Draugo fondo garbės nariai.

Kauno politinių kalinių ir tremtinių bendrijos narė Silvija Simanionienė dalyvaus tragiškojo birželio paminėjime, kuris ruošiamas birželio 4 d. Cicero lietuvių telkinyje. Minėjimas prasidės 9 val. r. šv. Mišiomis Šv. Antano bažnyčioje. Tuoj po Mišių vyks akademinė ir meninė programa parapijos salėje, kurią atliks viešnia su savo dukra Audrone. ALTO Cicero skyriaus valdyba prašo lietuvių birželio 4 dieną išiminti ir paminėjime dalyvauti.

„Baltoji paukštė“ – taip pavadinta naujoji Irenos Gelazienės poezijos knyga, kurios sutikimas vyks gegužės 28 d. 12 val. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Visus dalyvauti ir pabendrauti kviečia PLC renginių komitetas.

Tik 350 dol. kainuoja bilietas į tautinių šokių šventę Toronte! Tai – dviejų naktų nakvynė, bilietai į šventę ir į pokylį vienam žmogui! Išvyksime liepos 1 d., šeštadienį, iš Pasaulio lietuvių centro, grįžtame liepos 3 d., pirmadienį. Kelionę rengia LB Lemonto apylinkės socialinių reikalų skyrius. Informacija tel. 708-346-0756 ir 630-243-0791.

„LITUANICA“ LYDĖJO NESEKMĖ

Gegužės 21 d. Serbų aikštėje Lake Villa miestelyje „Lituanicos“ vyrų vienuolikė prarado tris taškus, kovoje su lenkų „Cracovia“. „Mes, nors ir gerai žaidėme, tačiau pralaimėjome“, – taip trumpai šias rungtynes apibūdino vienas iš komandos trenerių Albertas Glavinskas. Jis dar pridėjo, jeigu ne savizudis Petro Šmigelskio įvartis antrojo kelinio pradžioje, „Lituanica“ net galėjo laimėti. „Ši kartą buvo susirinkusi mūsų pilna komanda, tik mus lydėjo nesėkmė“, – dar pridėjo tas pats Glavinskas.

Pirmas kėlinys „Lituanicai“, iš tiesų, žadėjo pergalę. Po Laimono Bytauto gražaus įvarčio ir lenkų rezultato išlyginimo, Virgis Žuromskas ženklino 2-1 mūsų šokių naudai. Tačiau atėjo lemtingos antrojo kelinio minutės, kuomet vienas iš energingiausių „Lituanicos“ gynėjų, aukščiau minėtasis Šmigelskis, gelbėdamas padėti, kamuolį nukreipė į savo vartų tinklą.

Atrodo, kad „Lituanicos“ vy-

Donatas ir Marian Greb, gyvenantys Piedmont, CA, milijono užbaigimui Draugo fonde atsiuntė 200 dolerių ir laišką, kuriame rašo: „Gerb. B. Juodeli, dėkui Dievui, kad Jūs atradote tiek daug energijos ir pašaukimo vadovaujant Draugo fondo direktorių tarybai. Fondo tarybos tikslas yra pasiekti vieną milijoną dolerių dėl lietuviškos spaudos, dėl 'Draugo' išlaikymo. Mums atrodo, kad tas milžiniškas tikslas beveik jau pasiektas per trumpą šešerių metų laiką. Širdingiausi sveikinimai už labai gerai daromą darbą. Šalia sveikinimų įdedame 200 dolerių pavasario vajui“. Marian ir Donatas Greb yra Draugo fondo garbės nariai, paaukoję 2,200 dolerių. Už gausią paramą nuoširdžiai dėkojame.

Į metinį susirinkimą, kuris vyks birželio 4 d., sekmadienį, kviečiami Čikagos ir apylinkių Nekalto prasidėjimo M. Marijos seselių rėmėjai. 8 val. r. bus aukojamos Šv. Mišios už gyvus ir mirusius narius Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke. Susirinkimas vyks parapijos salėje. Poetė Julija Švabaitė-Gylienė skaitys ištraukas iš savo kūrybos. Taip pat bus skaitomi valdybos pranešimai, ruošiami pusryčiai, renkamas nario mokesčiai. Visi nariai ir svečiai maloniai prašomi dalyvauti.

„Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skaučių draugovės ypatingai iškilminga sueiga vyks šeštadienį, gegužės 27 d., Ateitininkų namuose, Lemonte. Pradžią punktualiai 7 v.v. Nesivėluokite. Visos prašomos dalyvauti pilnose uniformose.

Kun. A. Saulaitis atvyksta iš Lietuvos, kad vestų ypatingas pamaldas vedusioms poroms. Šv. Mišių metu vedusieji atnaujins savo santuokos pažadus ir pasiryžimą bendram gyvenimui. Pamaldos įvyks šeštadienį, birželio 10 d., 6 val. v. gražiam Ateitininkų namų sode. Po apeigų bus vaišės ir muzika. Norintys dalyvauti prašomi dabar registruotis skambinant Grasildai Reinytei tel. 708-352-3405 ar Pam Baukus tel. 630-325-9772. Prašome dalyvių į pamaldas atsinešti savo vestuvinę nuotrauką.

rai tada jau buvo susitaikę su lygiosiomis ir per daug nesi-stengė. Tačiau, kuomet likus 7 minutėms, lenkai persvėrė rezultatą 3-2, mūsų šokiams vėl užvirė kraujas. Jie stipriai pradėjo atakuoti ir netrukus vienas lenkas, sužaidęs labai žiauriai, buvo išvartytas iš aikštės. Tačiau likusios penkios minutės išlyginamojo įvarčio neatnešė.

Ką gi darysi – teko susitaisyti su pralaimėjimu. Bet tai nėra pagrindinis dalykas. Svarbu, kad „Lituanicos“ vyrai stengėsi ir atkakliai kovojo. Taip pat gera, jog ir į tolimą aikštę jų susirinko gausiai. Tai yra turbūt dar svarbesnis ir malonesnis reiškinys negu pergalė.

O laimėjimų dar, reikia tikėtis, bus nemaža ateityje, jeigu komanda žais praėjusį sekmadienį matytoje sudėtyje. Jų bus vis daugiau, jei mūsų gynėjai nemuš į savo, bet į varžovų vartus. Ateinančios rungtynės vyks birželio 4 d. „Spartos“ komandos aikštėje. Ateinantį sekmadienį pirmenybių susitikimų nebus.

E.Š.

Iškilmės Šv. Kazimiero kapinėse Memorial dienos programa prasidės 10:30 val. ryte (gegužės 29 d., pirmadienį). Šv. Mišias aukos vyskupas P. Marcinkus, bus pašventinta nauja, Švč. Jėzaus Širdies vardu pavadinta, vieta seselių kazimieriečių kapavietėje ir paminklas Motinai Marijai Kaupaitei buvusioje jos kapo vietoje. Taip pat bus pašventintas naujasis mauzoliejus, papuoštas skulptoriaus Ramojaus Mozoliausko darbais – Švč. Jėzaus Širdies ir Kryžių kalno skulptūromis. Visi raginami dalyvauti. Parodykime ne vien žodžiais, bet ir konkrečiais darbais, kad tai lietuvių kapinės ir mums labai svarbios.

Is arti ir toli

„Dainos“ choras ilsėsis iki rudens, kada tikisi sulaukti naujų dainininkų. Pastaruoju metu chorą papildė dvi naujos choristės. Pageidaujama choristų vyrų, kas labai sustiprintų kolektyvą.

Choro išdui didelė našta yra nuoma už patalpą repetici-joms. Nors LB apyl. valdyba dažnai remia chorą, dainininkai nutarė patys papildyti savo išdą ir lapkritį surengti gegužinę su loterija ir įdomia programa.

LR garbės konsulas Stanley Balzekas, jr., drauge su plačiai žinoma amerikiečių koncertų draugija, gegužės 7 d. surengė iškilaus Lietuvos pianisto Andriaus Žlabio koncertą Hibel muziejaus patalpose, Lake Worth. Vėliau įvyko A. Žlabio recitalis privačiuose muzikos gerbėjų namuose Palm Beach.

Tai gražus garbės konsulo mostas, garsinant Lietuvos vardą ir kultūrą.

Pagal „Floridos Paatlancio lietuvių biuletinį“

Renginiai

Čikagos Grand Park muzikos festivalis prasidės birželio 17 d., šeštadienį, 7:30 val. v. žinomo soprano Kathleen Battle koncertu. Kartu su Grand Park orkestru solistė atliks Mozart, Bernstein ir Previn kūrinius. Sekmadienį, birželio 18 d., muzikos šventė tęsis. 7:30 val. v. koncertuos Grand Park choras ir orkestras. Jų programoje – kompozitorių Bartok, Kodaly, Musorgski ir Ravel muzika. Čikagos Grand Park muzikos festivalių pradžia – 1935 metai. Šie festivaliai – tai savivaldybės lėšomis išlaikomi nemokami klasikinės muzikos renginiai, rengiami lauke. Pradedant birželio 17 diena festivalis tęsis dešimt savaitgalių ir vyks pačiame Čikagos miesto centre – Columbus Drive ir Jackson Boulevard gatvių susikirtimo vietoje. Šalia yra du garažai mašinoms pasistatyti – East Monroe ir Grand Park South. Daugiau informacijos tel. 312-742-4763 arba Internetu: www.grantparkmusicfestival.com.

Skelbimai

Suinteresuoti pirkti ir Lietuva per TRANSPAK. Speciali nuolaida PINIGU persiuntimui. Tel. 1 773 838 1050

• **Amerikos Lietuvių radijas**, vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

• **Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime** jums nuoširdžiai patar-naus, duodamas komiso nuolaidą, **Andrius Kurkulis**, tel. 312-879-7751, dirbęs su First Albany Corp. Čikagoje. Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. 1-888-879-7730. 154700

Cicero Š. Antano parapijoje gegužės 21 d. per lietuviškas Mišias Pirmąją Komuniją priėmė trys jaunuoliai. Iš kairės: Jonas Kuprys, Tomas Nedveckis, Donatas Kumpys ir juos paruošęs kun. Kęstutis Trimakas.

Nuotr. Jono Kuprio

PIRMOSIOS KOMUNIJOS ŠVENTĖ CICERO

Cicero Šv. Antano parapijoje gegužės 21 d., sekmadienį, buvo tikra šventė. Toji diena buvo skirta trimis lietuviukams: Jonui Kupryui, Tomui Nedveckui ir Donatui Kumpiui, jų susitikimui su Geruoju Jėzumi Pirmojoje Šventoje Komunijoje. Visi trys ruošėsi ir laukė tos dienos. Jėzus ypač mylėjo vaikus ir savo žemiškame gyvenime skyrė jiems daug dėmesio. Buvo nemažas sujudimas lietuviškoje Šv. Antano parapijos šeimoje, nes čia jau daug metų nebuvo tokio

įvykio.

Kai po Pirmojo pasaulinio karo lietuviai kūrėsi Amerikoje, į Cicero apylinkę atsikėlė daug tautiečių. Čia vyko gyvas religinis, tautinis, kultūrinis ir visuomeninis gyvenimas. Šv. Antano didžioji bažnyčia vos talpindavo tikinčiuosius, ypač per lietuviškas šv. Mišias. Čia jaunos poros tuokėsi, vaikai buvo krikštijami, o vėliau priimdavo Pirmąją Komuniją. Tačiau laikai pasikeitė. Šv. Antano parapiją valdo nedraugiškas lietuviams sve-

timtautis klebonas, o bažnyčia ir sales užpildo meksikietčiai.

Sekmadienį 9 val. ryto į šv. Mišias suvažiavo apie 200 tautiečių. Berniukai atvyko su savo tėveliais ir artimaisiais. Prieš šv. Mišias išsirikavo šv. Mišių patarnautojai ir Pirmosios Komunijos dalyviai. Šv. Mišias atnašavo ir Pirmąją Komuniją priimsiantiems pritaikytą pamokslą pasakė kun. dr. Kęstutis Trimakas – Jėzus yra jų ypatingas Draugas. Šia Pirmąją Komuniją prasideda berniukų draugystė su Juo. Tėveliai nori, kad jie būtų geri. Jėzus jiems padės. Jis pats per vaikus ateina į šeimas. Šv.

Mišių metu giedojo lietuvių parapijos choras, vargonavo Marijus Prapuolenis ir specialią giesmę atliko Tomo mama Giedrė Nedveckienė su muziku Ričardu Soku.

Pasibaigus Eucharistijos aukai, visi parapijiečiai ir svečiai buvo pakviesti į parapijos salę vaišėms, kurias suorganizavo Cicero Lietuvių Bendruomenė, vadovaujama Mindaugo Benkaus. Tenka pabrėžti, kad Cicero LB yra labai solidari, gerai organizuota ir neatsisako tautiečiams patarnauti ar padėti reikaluose. Ilgas vaišių stalas buvo nukrautas pačių moterų pagamintomis vaišėmis. Netrūko ir saldumynų, kuriais ypač gardžiavosi jaunieji papijiečiai. Vaišių pabaigoje gražiai kun. dr. Kęstutiui Trimakui ir visai Cicero apylinkei padėkojo Tomo mama Giedrė Nedveckienė, kuri galvoja, kad šiandien šie vaikai gal ir ne visai supranta šios dienos prasmę, bet ji tiki, kad paaugę, jie įvertins ir prisimins šią dieną kaip didelę Dievo dovaną jiems. Taip pat padėką išreiškė Jono tėvas advokatas Saulius Kuprys. Šiai gražiai šventei vadovavo dr. Petras Kisieličius. Susirinkusieji turėjo progos balsuoti į JAV Lietuvių Bendruomenės tarybą ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą. Cicero Lietuvių Bendruomenė – gyva. Į bendruomenę jungiasi naujai atvykstantys tautiečiai. Jie papildo prarėtėjusias eiles. Ir seni, ir jauni dalijasi krikščioniška ir lietuviška dvasia bei šiluma.

Marija Remienė

Motinos dienos minėjimas „Seklyčioje“ praėjo puikiai, nes programą atliko Pasaulio lietuvių centro ansamblis „Sugrįžki, jaunyste“. Stovi iš kairės: smuikininkas Herkulis Strolia, ansamblio vadovė Stasė Jagminienė ir dainininkės.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS „SEKLYČIOJE“

Gegužės 17 d., trečiadienį, vyresnieji lietuviai „Seklyčioje“ minėjo Motinos dieną. Renginių vadovė E. Sirutienė, pradėdama minėjimą, gausiai susirinkusiems svečiams pasakė, kad gegužės mėnuo yra Dangaus Karalienei ir žemiškai Mamai skirtas mėnuo. Taigi ir ši programa yra skirta motinoms, močiutėms ir promotinėms – gyvoms ir mirusioms pagerbti.

Programa atlikti buvo pakviestas ansamblis „Sugrįžki, jaunyste“ iš Pasaulio lietuvių centro, Lemonte. Už pakvietimą E. Sirutienei padėjo Pasaulio lietuvių centro renginių vadovė ir pranešėja Bronė Nainienė.

„Sugrįžki, jaunyste“ ansambliai vadovauja ir dainas akordeonu palydi Stasė Jagminienė, o dainas dainuoja septynetas balsingų daininkių: Bronė Abromauskienė, Irena Boreišienė, Zita Dapkinė, Irena Galinienė, Marija Ruzgienė, Regina Sabaliūnienė, Agutė Tiškuvienė. Herkulis Strolia dainininkėms priitaria smuiku.

Bronė Nainienė perskaitė eilėraštį, skirtą Mamai:

„Kai sugrįšiu į tėviškę vėlei, tėviškėlė, kuri puošias

žiedais.

Mama, pas tave aš sugrįšiu pasiguosti žodeliais

švelniais“.

Buvo gražu žiūrėti ir klausyti, kaip Stasė Jagminienė pradėjo koncertą daina „Dar ne jok, dar ne jok, dar mėnulis teka“. Dainuojant paaiškėjo, kad motulė žada dukružę už našlelio duoti, o ši atsako, teigdama, kad ji našlė „per tris dienas, per tris naktis užpeky laikys, o ketvirtą šarmu pagirdys“. Tik sužinojusi, kad motulė žada už bernelio duoti, nusprendžia bernelį „per tris

dienas, per tris naktis pataluos laikyti, o ketvirtą vynu pagirdyti“.

Paskui skambėjo nuostabioji „Stoviu aš parimus“ – daina apie jauną audeją ir lininį rankšluostį, kur audeja nori rankšluostin jausti žodžius „Lietuva tėvyne, tu didvyrių žemė, mes tavo vaikai“. Buvo dainuojama apie dieduką, ir bobutę, ir dieduko kukavinę pypkelę. Toliau skambėjo daina, kviečianti dainuoti ir žemaičius, ir aukštačius, ir visą Lietuvą.

Po šios dainos buvo pertraukėlė, o po jos Bronė Nainienė paskaitė dar vieną eilėraštį, skirtą motulei, kurios posmai „įkrito“ visiems į širdį:

„O laikas – upė bėga nesustoja, tik tai tavęs jau nebebus, tačiau saulelę noriu tau padėti prie kojų, kad būtų tau kalnelėje šilčiau“.

Buvo sudainuota „Daug daug dainelių“, „Grazių dainelių daug girdėjau“, ansamblio himnas „Sugrįžki, jaunyste“ (jame prašoma jaunystės sugrįžti), bet baigiama žodžiais, kad jaunystė pavėlavo, negrįš jau tie laikai“.

Koncertas buvo baigtas irgi jau beveik himnu daina „Žemė Lietuvos“, kurią dainavo visi susirinkusieji kartu su dainininkėmis. Buvo sukeltos beveik ovacijos mieloms viešnioms iš Lemonto, gelėmis apdovanotos tapo ne vien tik gražiabalsės ansamblietės ir jų vadovė S. Jagminienė, bet ir H. Strolia bei veiklioji B. Nainienė.

Kai taip įsisiūbavom, tai dainos nenutrūko, ir vėl traukėm visi kartu „Ant kalno mūrai“, „Man motulė jau įsakė su berneliais nekalbėti“ ir „Tėvas su motina savo į vestuves išvažiavo“. Renginių vadovė E. Sirutienė padėjo Pasaulio lietuvių centro renginių vadovei B. Nainienei, dainininkėms ir H. Stroliai už nuostabią šventę Motinų pagerbimui. Koncertu buvo visi klausytojai sužavėti, ir dabar lauksim, kada ansamblis „Sugrįžki jaunyste“ vėl pasirodys „Seklyčioje“.

Emilija J. Valantinienė

„Seklyčioje“ linksmy dainų klausėsi (iš kairės): Salomeja Januškienė, Emilija Valantinienė, Aldona Budrienė ir Jūra Bakaitienė.